

Raport z realizacji, w latach 2023-2024,
programu ochrony środowiska dla gminy Śrem
na lata 2023-2026
z perspektywą do roku 2030

Śrem, styczeń 2026 r.

Spis treści

1. Wstęp	2
2. Realizacja poszczególnych celów i zadań określonych w programie.....	3
2.1 Zadania własne	3
2.2 Zadania monitorowane.....	17
3. Ocena stopnia realizacji programu	41
3.1 Ochrona klimatu i jakości powietrza	41
3.2 Zagrożenie hałasem	42
3.3 Gospodarowanie wodami.....	42
3.4 Gospodarka wodno-ściekowa	43
3.5 Zasoby geologiczne, gleby, ochrona powierzchni ziemi	43
3.6 Pola elektromagnetyczne.....	44
3.7 Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów	44
3.8 Zasoby przyrodnicze	45
3.9 Zagrożenie poważnymi awariami.....	46
3.10 Edukacja ekologiczna.....	46
3.11 Działania strategiczno-planistyczne w zakresie ochrony środowiska	48
4. Wskaźniki (mierniki) realizacji programu.....	48
5. Podsumowanie	56

1. Wstęp

Programy ochrony środowiska, stanowione na każdym szczeblu samorządu terytorialnego, służą prowadzeniu polityki ochrony środowiska. Przenoszą istotne zagadnienia określone w polityce ochrony środowiska państwa na niższe poziomy administracji, z jednoczesnym uwzględnieniem lokalnej specyfiki, w tym uwarunkowań. Podstawowym założeniem programów ochrony środowiska jest dążenie do poprawy stanu środowiska przyrodniczego oraz efektywnego zarządzania środowiskiem.

Program ochrony środowiska dla gminy Śrem na lata 2023-2026 z perspektywą do roku 2030, zwany dalej programem, został uchwalony uchwałą Nr 573/XLIX/2023 Rady Miejskiej w Śremie z dnia 12 grudnia 2023 r.

Z wykonania programu organ wykonawczy sporządza, co dwa lata, raporty, stosownie do z art. 18 ust. 2 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2025 r. poz. 647, z 2024 r. poz. 1940, z 2025 r. poz. 1080, 1812, 303 i 1863). Raport sporządzony przez Burmistrza Śremu przedstawia się Radzie Miejskiej w Śremie, a następnie przekazuje Zarządowi Powiatu w Śremie. Ponadto zgodnie z art. 25 ust. 1 pkt 8 lit. a tiret drugie ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2024 r. poz. 1112, 1940 i 1881 oraz z 2025 r. poz. 1535) raport zostanie udostępniony na stronie Biuletynu Informacji Publicznej Urzędu Miejskiego w Śremie.

Celem raportu jest ocena stopnia realizacji zadań proekologicznych wskazanych w programie, których celem jest polepszenie stanu środowiska w gminie, a także sformułowanie wniosków niezbędnych do uwzględnienia przy kolejnej aktualizacji programu. Raport obejmuje również analizę wydatków.

W raporcie wykorzystano informacje instytucji posiadających bazy danych zagregowane do poziomu gminy Śrem, tj.: Głównego Urzędu Statystycznego, Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Poznaniu, Urzędu Miejskiego w Śremie i podmiotów zobowiązanych do realizacji przyporządkowanych im zadań.

Raport obejmuje okres od 1 stycznia 2023 r. do 31 grudnia 2024 r.

2. Realizacja poszczególnych celów i zadań określonych w programie

2.1 Zadania własne

Przedsięwzięcia stanowiące zadania własne gminy zrealizowane w latach 2023-2024 przedstawia tabela 1.

Zadania dodatkowe, nieprzewidziane w programie lub zrealizowane wcześniej niż zaplanowano, oznaczono w tabeli kolorem pomarańczowym.

Tabela 1. Realizacja zadań własnych gminy w latach 2023-2024

Lp.	Nazwa zadania	Podmiot odpowiedzialny	Stan realizacji	Koszty realizacji [zł]		Źródło finansowania
				2023	2024	
Ochrona klimatu i jakości powietrza						
1.	Wymiana oświetlenia na energooszczędne w gminnych budynkach użyteczności publicznej	Gmina Śrem, jednostki podległe	zrealizowano	0,00	5 166,00	środki własne
	Opis podjętych działań: – w 2024 r. wymieniono 10 lamp na energooszczędne w Szkole Podstawowej Nr 5 im. Polskich Noblistów w Śremie.					
2.	Budowa energooszczędnego oświetlenia ulicznego	Gmina Śrem	zrealizowano	287 347,22	521 074,19	środki własne, Rządowy Fundusz Rozwoju Dróg
	Opis podjętych działań: 1) w 2023 r.: – wykonano oświetlenie drogi gminnej – ul. Łąkowej w Niestabinie (trzy lampy), – zrealizowano inwestycje w zakresie poprawy bezpieczeństwa przejść dla pieszych – doświetlono i oznaczono fakturowo przejścia pieszo-rowerowe w ciągu ul. Powstańców Wielkopolskich w Śremie (przejście dla pieszych przy centrum ogrodniczym, przejście dla pieszych przy dworcu autobusowym i punktach handlowo - usługowych), doświetlono przejście dla pieszych oraz zamontowano wypukłe płytki typu „stop” na przejściu pieszo-rowerowym w ciągu ul. Józefa Piłsudskiego przy tzw. „stawach” obok Parku im. Powstańców Wielkopolskich w Śremie oraz na skrzyżowaniu ulic Józefa Piłsudskiego i Szkolnej; 2) w 2024 r.: – wykonano oświetlenie dróg gminnych (łącznie 96 lamp) w miejscowościach: Mechlin (ul. Jagodowa), Gaj, Psarskie (ul. Orzechowa), Grodzewo (ul. Południowa), Grzymysław, Pysząca (ul. Polna), Wyrzeka (ul. Nowa, ul. Mórecka), Niestabin (ul. Łąkowa), Kawcze, Kaleje (ul. Gospodarcza), Zbrudzewo (ul. Leśna), Śrem (ul. Święckiego/ ul. Józefa Chełmońskiego, łącznik ul. Powstańców Wielkopolskich/ul. Adama Mickiewicza, ul. Stanisława Staszica – parking przy obiekcie sportowym)					

Raport z realizacji Programu ochrony środowiska dla gminy Śrem na lata 2023-2026
z perspektywą do roku 2030 w latach 2023-2024

Lp.	Nazwa zadania	Podmiot odpowiedzialny	Stan realizacji	Koszty realizacji [zł]		Źródło finansowania
				2023	2024	
3.	Budowa odnawialnych źródeł energii w gminnych budynkach użyteczności publicznej	Gmina Śrem	zrealizowano	0,00	554 707,32	środki własne, Rządowy Fundusz Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych +
	Opis podjętych działań: – w 2024 r. zamontowano instalacje fotowoltaiczne w Szkole Podstawowej Nr 4 im. Marii Konopnickiej w Śremie o mocy 38,64 kW i w Szkole Podstawowej im. Powstańców Wielkopolskich w Pyszącej o mocy 24 kW.					
4.	Rozbudowa sieci tras rowerowych w gminie Śrem – w ciągu ul. Stanisława Staszica i ul. 750-lecia do miejscowości Grzymysław	Gmina Śrem	w trakcie realizacji	0,00	41 400,00	środki własne, Program UE FEW 2021-2027
	Opis podjętych działań: – w 2024 r. przygotowano projekt budowlany oraz uzyskano wymagane pozwolenia; planowany termin realizacji – 2026 r.					
5.	Rozbudowa sieci tras rowerowych w gminie Śrem – w ciągu ulic: Szkolnej, Józefa Piłsudskiego i dr. Seweryna Matuszewskiego	Gmina Śrem	zrealizowane	0,00	917 532,83	środki własne, Program UE FEW 2021-2027
	Opis podjętych działań: – wybudowano 655 m ścieżki rowerowej.					
	Adaptacja gminy Śrem do zmian klimatu – budowa błękitno-zielonej infrastruktury	Gmina Śrem	zrealizowano	0,00	322 764,40	środki własne, Program UE FEW 2021-2027
6.	Opis podjętych działań w 2024 r.: – nasadzenia zieleni w Parku Ekologicznym im. W. Puchalskiego w Śremie (posadzono ok. 650 drzew, krzewów oraz traw ozdobnych na polanie przy ul. Jana Kilińskiego, przy ul. Aleja Solidarności oraz od strony placu zabaw w sąsiedztwie szpitala), – zrealizowano projekt „Bioróżnorodność – wzbogacenie składu gatunkowego terenu zieleni publicznej na osiedlu Helenki” przy ul. Tadeusza Kantora w Śremie – nasadzono 135 roślin (cztery drzewa, 75 krzewów ozdobnych, 56 traw ozdobnych), – wybudowano dwa „zielone” przystanki przy ul. Józefa Piłsudskiego w Śremie.					

Raport z realizacji Programu ochrony środowiska dla gminy Śrem na lata 2023-2026
z perspektywą do roku 2030 w latach 2023-2024

Lp.	Nazwa zadania	Podmiot odpowiedzialny	Stan realizacji	Koszty realizacji [zł]		Źródło finansowania
				2023	2024	
7.	Wspomaganie ekologicznych form transportu	Gmina Śrem	zrealizowano	3 528 895,99	4 079 713,67	środki własne
	Opis podjętych działań: – system Roweru Miejskiego – w sezonie rowerowym mieszkańcy mieli do dyspozycji 40 rowerów w następujących stacjach: węzeł przesiadkowy Stary Rynek, skrzyżowanie Alei Solidarności z ul. Żurawią, Jeziorany przy ul. Tadeusza Bora Komorowskiego, deptak Jeziorany, Plaża Miejska w Śremie, ul. Adama Mickiewicza przy Muzeum Śremskim, ul. Jana Kilińskiego, ul. Ludwika Zamenhofs przy boisku, przy Centrum Sportowym na Psarskim i przy ul. Plac 20 Października (liczba wypożyczeń w 2023 r.: 17287 przez 3282 użytkowników, w 2024 r. – 15859 przez 3080 użytkowników), – na obszarze Śremu funkcjonuje 16 samoobsługowych stacji naprawy rowerów; w okresie sprawozdawczym corocznie wykonywano ich serwis i konserwację, – funkcjonowała bezpłatna komunikacja miejska.					
8.	Wsparcie w formie dotacji do modernizacji źródeł ogrzewania	Gmina Śrem	zrealizowano	103 654,89	356 782,10	środki własne, środki zewnętrzne (NFOŚiGW)
	Opis podjętych działań: 1) w 2023 r. udzielono dotacji na dofinansowanie kosztów następujących inwestycji: – zmiana źródła ciepła z węglowego na gazowe (13 dotacji z budżetu gminy, trzy dotacje w ramach programu „Ciepłe Mieszkanie”), – zmiana źródła ciepła z węglowego na pompę ciepła (jedna dotacja z budżetu gminy); 2) w 2024 r. udzielono dotacji na dofinansowanie kosztów następujących inwestycji: – zmiana źródła ciepła z węglowego na gazowe (50 dotacji z budżetu gminy, cztery dotacje w ramach programu „Ciepłe Mieszkanie”), – zmiana źródła ciepła z węglowego na elektryczne (dwie dotacje z budżetu gminy), – zmiana źródła ciepła z węglowego na kocioł na pellet o podwyższonym standardzie (pięć dotacji w ramach programu „Ciepłe Mieszkanie”).					

Raport z realizacji Programu ochrony środowiska dla gminy Śrem na lata 2023-2026
z perspektywą do roku 2030 w latach 2023-2024

Lp.	Nazwa zadania	Podmiot odpowiedzialny	Stan realizacji	Koszty realizacji [zł]		Źródło finansowania
				2023	2024	
9.	Wspieranie przedsięwzięć związanych z wykorzystaniem odnawialnych źródeł energii – dotacje na montaż kolektorów słonecznych lub pomp ciepła	Gmina Śrem	zrealizowano	18 186,00	6 860,00	środki własne
	Opis podjętych działań: 1) w 2023 r. udzielono dotacji na dofinansowanie kosztów następujących inwestycji: – montaż w systemie grzewczym kolektorów słonecznych (dwie dotacje), – montaż pompy ciepła będącej jedynym źródłem ciepła służącym ogrzewaniu pomieszczeń i wody użytkowej (trzy dotacje); 2) w 2024 r. udzielono dotacji na dofinansowanie kosztów następujących inwestycji: – montaż w systemie grzewczym kolektora słonecznego (jedna dotacja), – montaż pompy ciepła będącej jedynym źródłem ciepła służącym ogrzewaniu pomieszczeń i wody użytkowej (jedna dotacja).					
10.	Kontrola przestrzegania zapisów uchwały antysmogowej oraz zakazu spalania odpadów w urządzeniach grzewczych	Straż Miejska w Śremie	zrealizowano	wydatki bieżące	wydatki bieżące	środki własne
	Opis podjętych działań: 1) w 2023 r. przeprowadzono kontrolę 263 nieruchomości na terenie gminy Śrem (ujawnione uchybienia z zakresu spalania odpadów: 14, z zakresu przestrzegania zapisów uchwały antysmogowej: 14); ponadto prowadzono kontrole spalania odpadów przy wykorzystaniu dronów z czujnikami umożliwiającymi pomiar cząstek PM10, PM2,5 oraz substancji powstających podczas spalania niedozwolonych materiałów; kontrole nieruchomości prowadzono były w: Mechlinie, Dąbrowie, Nochowie, Błociszewie, Pyszącej, Wyrzece, Binkowie, Orkowie, Niesłabinie, Łęgu, Bystrzku, Dobczynie, Psarskim i Śremie; sprawdzono 156 kominów, z których w chwili kontroli wydobywał się dym; w trzech przypadkach strażnicy miejscy przeprowadzili szczegółową kontrolę nieruchomości, podczas których stwierdzono spalanie w piecu odpadów; 2) w 2024 r. przeprowadzono kontrolę 207 nieruchomości na terenie gminy Śrem (ujawnione uchybienia z zakresu spalania odpadów: cztery, z zakresu przestrzegania zapisów uchwały antysmogowej: 25).					

Raport z realizacji Programu ochrony środowiska dla gminy Śrem na lata 2023-2026
z perspektywą do roku 2030 w latach 2023-2024

Lp.	Nazwa zadania	Podmiot odpowiedzialny	Stan realizacji	Koszty realizacji [zł]		Źródło finansowania
				2023	2024	
Gospodarowanie wodami						
11.	Dotacje dla spółek wodnych na utrzymanie urządzeń melioracyjnych	Gmina Śrem	zrealizowano	150 000,00	150 000,00	środki własne
	Opis podjętych działań: – w 2023 r. poddano konserwacji 14,55 km rowów melioracyjnych, a w 2024 r. 12,95 km, w miejscowościach: Binkowo, Błociszewo, Bodzyniewo, Wirginowo, Borgowo, Ostrowo, Dalewo, Dąbrowa, Grodzewo, Gaj, Grzymysław, Kadzewo, Krzyżanowo, Luciny, Mechlin, Mórka, Nieślabin, Nochowo, Orkowo, Olsza, Pełczyn, Pysząca, Sosnowiec, Szymanowo, Wyrzeka i Zbrudzewo.					
Gospodarka wodno-ściekowa						
12.	Kontrola zawartych umów na odbiór ścieków ze zbiorników bezodpływowych	Gmina Śrem	zrealizowano	wydatki bieżące	wydatki bieżące	środki własne
	Opis podjętych działań: – bieżące kontrole umów zawartych na odbiór nieczystości ciekłych – w 2023 r. przeprowadzono 98 kontroli, a w 2024 r. – 97.					
13.	Prowadzenie ewidencji zbiorników bezodpływowych i przydomowych oczyszczalni ścieków	Gmina Śrem	zrealizowano	wydatki bieżące	wydatki bieżące	środki własne
	Opis podjętych działań: gmina na bieżąco prowadzi ewidencję zbiorników bezodpływowych oraz przydomowych oczyszczalni ścieków w celu kontroli częstotliwości opróżniania zbiorników, częstotliwości i sposobu pozbywania się komunalnych osadów ściekowych oraz w celu opracowania planu rozwoju sieci kanalizacyjnej.					
14.	Monitoring zrehabilitowanego składowiska odpadów w Górze	Gmina Śrem	zrealizowano	2 939,30	3 321,00	środki własne
	Opis podjętych działań: – zgodnie z obowiązującymi przepisami w latach 2023 - 2024 dwa razy w roku prowadzony był monitoring wód podziemnych na terenie zrehabilitowanego składowiska odpadów komunalnych w Górze w celu oceny jego wpływu na środowisko gruntowo-wodne; woda podziemna monitorowana jest za pomocą piezometrów zlokalizowanych na dopływie (P-3) i odpływach ze składowiska (P-4 i P-1bis), – wyniki wykazują, że stan jakości wód podziemnych zamkniętego składowiska zmienia się okresowo wraz ze zmianą pór roku (pogorszenie jakości wód w porze wiosennej, obniżenie wskaźników zanieczyszczeń w porze jesiennej); obserwuje się nieznaczne pogorszenie jakości wód w stosunku do poprzedniego okresu sprawozdawczego (2021-2022).					

Raport z realizacji Programu ochrony środowiska dla gminy Śrem na lata 2023-2026
z perspektywą do roku 2030 w latach 2023-2024

Lp.	Nazwa zadania	Podmiot odpowiedzialny	Stan realizacji	Koszty realizacji [zł]		Źródło finansowania
				2023	2024	
Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów						
15.	Likwidacja „dzikich wysypisk śmieci”	Gmina Śrem	zrealizowano	49 073,62 zł	24 727,80	środki własne
	Opis podjętych działań: 1) w 2023 r. zlikwidowano 26 „dzikich wysypisk śmieci”; 2) w 2024 r. zlikwidowano dwa „dzikie wysypiska śmieci” zlokalizowane przy ul. Szkolnej i ul. Wielka Rzeźnicka w Śremie.					
16.	Likwidacja wyrobów zawierających azbest	Gmina Śrem	zrealizowano	27 528,41	0,00	środki własne, środki zewnętrzne
	Opis podjętych działań: 1) w 2023 r. likwidacja wyrobów zawierających azbest z nieruchomości położonych na terenie gminy Śrem odbywała się we współpracy z Powiatem Śremskim przy udziale środków z budżetu gminy oraz środków zewnętrznych (WFOŚiGW w Poznaniu, NFOŚiGW); zrealizowano 60 wniosków unieszkodliwiając 109,49 Mg wyrobów zawierających azbest; całkowity koszt zadania realizowanego przez Powiat Śremski na terenie gminy Śrem wyniósł w 2023 r. 45 880,69 zł (kwota dotacji z WFOŚiGW w Poznaniu – 18 352,27 zł), a w 2024 r. 49 846,43 zł (100% dotacji z WFOŚiGW w Poznaniu). 2) w 2024 r. Powiat Śremski samodzielnie realizował ww. zadanie w odniesieniu do odpadów zawierających azbest nie pochodzących z budynków związanych z produkcją rolną; zrealizowano 65 wniosków unieszkodliwiając 100,335 Mg wyrobów.					

Raport z realizacji Programu ochrony środowiska dla gminy Śrem na lata 2023-2026
z perspektywą do roku 2030 w latach 2023-2024

Lp.	Nazwa zadania	Podmiot odpowiedzialny	Stan realizacji	Koszty realizacji [zł]		Źródło finansowania
				2023	2024	
Zasoby przyrodnicze						
17.	Nasadzenia drzew i krzewów na terenie gminy Śrem z uwzględnieniem gatunków skutecznych w walce z zanieczyszczeniem powietrza	Gmina Śrem	zrealizowano	3 612 370,52	10 000,00	środki własne, środki zewnętrzne
	Opis podjętych działań: 1) w 2023 r.: - wybudowano ścieżkę edukacyjną w Psarskim – zadanie opisane szczegółowo pod pozycją 25, - nasadzenia drzew, krzewów i bylin w ramach rewaloryzacji części Miejskiego Parku im. Powstańców Wielkopolskich w Śremie (w południowo – zachodniej części parku: wokół fontanny i na terenie Śremskiego Zoo) przy wsparciu środków Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Poznaniu (posadzono 39 drzew: klony, lipy, świerki, sosny, jabłonie i wiśnie ozdobne, 1435 krzewów: tawuły, derenie, śnieguliczki i inne, 1285 bylin i roślin okrywowych: liliowce, barwinki, bluszcze, 324 krzewów róż), - posadzono nowe drzewa i krzewy w ramach przedsięwzięcia „Przebudowa ciągu komunikacyjnego starego miasta – ul. Kościuszki i ul. Wyszyńskiego” realizowanego przy udziale środków pochodzących z Rządowego Funduszu Polski Ład; 2) w 2024 r.: „Bioróżnorodność – wzbogacenie składu gatunkowego terenu zieleni publicznej na osiedlu Helenki” przy ul. Tadeusza Kantora w Śremie (nasadzenia objęły 135 roślin: 4 drzewa, 75 krzewów ozdobnych, 56 traw ozdobnych), - nasadzenia zieleni w Parku Ekologicznym im. W. Puchalskiego w Śremie – zadanie opisane szczegółowo pod pozycją 6; 3) corocznie miasto ukwiecane było roślinami jednorocznymi.					
18.	Pielęgnacja i bieżące utrzymywanie zieleni urządzonej na terenie gminy Śrem	Gmina Śrem	zrealizowano	1 524 449,13	1 748 537,17	środki własne
	Opis podjętych działań: pielęgnacja i bieżące utrzymanie zieleni na terenach miejskich i wiejskich odbywało się na podstawie umów z podmiotami zewnętrznymi (Park Śremskich Odlewników, Park Miejski im. Powstańców Wielkopolskich, Miejski Park Ekologiczny im. W. Puchalskiego w Śremie, prawobrzeżna część Śremu, lewobrzeżna część Śremu, Osiedle Jeziorany, Osiedle Helenki, Promenada i ul. Nadbrzeżna, rejon Odlewni Żeliwa i Grzymysławia, ukwiecenie miasta, sołectwa Obszary I-IV).					

Raport z realizacji Programu ochrony środowiska dla gminy Śrem na lata 2023-2026
z perspektywą do roku 2030 w latach 2023-2024

Lp.	Nazwa zadania	Podmiot odpowiedzialny	Stan realizacji	Koszty realizacji [zł]		Źródło finansowania
				2023	2024	
19.	Ochrona czynna istniejących lokalnych form ochrony przyrody	Gmina Śrem	zrealizowano	3 175,20	1 080,00	środki własne
	Opis podjętych działań: 1) w 2023 r. zniesiono ochronę z trzech drzew wchodzących w skład pomnika przyrody „Aleja platanowa w Psarskiem”; w ramach czynnej ochrony pomników przyrody przeprowadzono prace pielęgnacyjne i zabezpieczające dwóch drzew z gatunku dąb szypułkowy stanowiących pomnik przyrody „Dęby przy Zaułku” w Śremie; 2) w 2024 r. zniesiono ochronę z 21 drzew wchodzących w skład pomnika przyrody „Aleja kasztanowcowa w Błociszewie” i z trzech drzew z gatunku jesion wyniosły na promenadzie nad Wartą („Jan”, „Daniel”, „Piotr”) oraz ustanowiono pomnikami przyrody cztery drzewa z gatunku dąb szypułkowy w Gaju („Jaromir”, „Zamir”, „Hunimir”, „Radomir”); w ramach czynnej ochrony pomników przyrody przeprowadzono prace pielęgnacyjne i zabezpieczające drzewa z gatunku dąb szypułkowy stanowiącego pomnik przyrody „Marian” w Śremie.					

Raport z realizacji Programu ochrony środowiska dla gminy Śrem na lata 2023-2026
z perspektywą do roku 2030 w latach 2023-2024

Lp.	Nazwa zadania	Podmiot odpowiedzialny	Stan realizacji	Koszty realizacji [zł]		Źródło finansowania
				2023	2024	
Zagrożenie poważnymi awariami						
20.	Rozbudowa i modernizacja systemu ostrzegania i alarmowania ludności na terenie gminy Śrem o dwa punkty alarmowe	Gminny Zespół Zarządzania Kryzysowego w Śremie	zrealizowano	1 000,00	20 664,00	środki własne
	Opis podjętych działań: – w 2023 r. wymieniono instalację antenową syreny alarmowej przy ul. Kopernika 13D w Śremie, – w 2024 r. wymieniono syrenę alarmową przy ul. Plac 20 Października 41 w Śremie, zniszczoną w wyniku pożaru sąsiedniego budynku.					
21.	Doposażenie jednostek OSP w sprzęt ratowniczo – gaśniczy	OSP Niesławin, OSP Pysząca, Gmina Śrem	zrealizowano	220 000,00	940 000,00	budżet gminy Śrem, środki OSP Śrem, środki zewnętrzne
	Opis podjętych działań: 1) w 2023 r.: – gmina Śrem podpisała umowę z Ochotniczą Strażą Pożarną w Niesławinie na realizację zadań z zakresu zapewnienia bezpieczeństwa pożarowego i powodziowego na terenie miasta i gminy Śrem na kwotę 220 000 zł; w ramach dotacji zakupiono m.in. buty specjalne, hełmy, baterie i elektrody do AED, ubrania specjalne i koszarowe, pompę zanurzeniową, kurtynę wodną, tłumice gumowe, aparat nadciśnieniowy, maskę, butlę stalową 6l, rękawice specjalne, prądownicę turbo, smok ssawny z zaworem oraz kompresor; 2) w 2024 r.: – w ramach budżetu obywatelskiego zakupiono sprzęt i wyposażenie dla gminnych OSP za kwotę blisko 250 000 zł; w ramach dotacji zakupiono m.in.: quad CF Moto 520L, ubrania specjalistyczne – 18 szt., hełmy strażackie – 13 szt., obuwie strażackie (specjalistyczne) – 17 par, deskę ortopedyczną ze stabilizacją i pasami – 2 komplety, zestaw fantomów, aparaty powietrzne – 6 kompletów, wentylator oddymiający – 1 szt., flary ostrzegawcze -1 komplet, przecinarkę STIHL TS 700 – 1 szt., kamerę Flir K2 -1 szt., prądownicę z łamanym przegubem – 1 szt., zbiornik brezentowy 2,5 m ³ – 1 szt.; – gmina Śrem podpisała umowę z Ochotniczą Strażą Pożarną w Niesławinie na realizację zadań z zakresu zapewnienia bezpieczeństwa pożarowego i powodziowego na terenie miasta i gminy Śrem na kwotę 300 000 zł., – gmina udzieliła dotacji w wysokości 390 000 zł na zakup samochodów ratowniczo-gaśniczych dla OSP Dalewo oraz OSP Śrem.					

Raport z realizacji Programu ochrony środowiska dla gminy Śrem na lata 2023-2026
z perspektywą do roku 2030 w latach 2023-2024

Lp.	Nazwa zadania	Podmiot odpowiedzialny	Stan realizacji	Koszty realizacji [zł]		Źródło finansowania
				2023	2024	
Edukacja ekologiczna						
22.	Działania informacyjne i edukacyjne w zakresie oszczędzania energii, ochrony klimatu i jakości powietrza	Gmina Śrem	zrealizowano	wydatki bieżące	wydatki bieżące	środki własne
	Opis podjętych działań: – kampania informacyjna dot. udziału w akcji „60+ Godzina dla Ziemi” – przykład aktywnego uczestnictwa poprzez wyłączenie na godzinę oświetlenia wieży wodociągowej w Śremie i budynku Śremskiego Ośrodka Kultury, – promowanie uczestnictwa w Europejskim Tygodniu Mobilności i obchody Dnia bez Samochodu (22 września), zachęcanie mieszkańców do korzystania z bezpłatnej komunikacji miejskiej, – współpraca z Wojewódzkim Funduszem Ochrony Środowiska w Poznaniu w zakresie promocji programu priorytetowego „Czyste Powietrze” – organizacja konsultacji dla mieszkańców z doradcą energetycznym w Bibliotece Publicznej w Śremie (2023 r.), spotkanie informacyjne dla mieszkańców w Muzeum Śremskim w Śremie (2024 r.), – konkurs ekologiczny dla dzieci ze szkół podstawowych „Przekonaj innych do oszczędzania wody i energii elektrycznej”, – konkurs wiedzy o Programie Priorytetowym „Czyste Powietrze”, – informowanie o konkursach z zakresu ochrony środowiska ogłoszonych przez instytucje zewnętrzne („Lokalne Ekopraktyki” – Ministerstwo Klimatu i Środowiska, „Zielona ławeczka” – Fundacja Banku Ochrony Środowiska, „Nasz pomysł na ochronę środowiska” – VIII edycja pn. „Grasz – dbasz o środowisko”, IX edycja pn. „Odnawialne źródła energii” – Samorząd Województwa Wielkopolskiego).					

Raport z realizacji Programu ochrony środowiska dla gminy Śrem na lata 2023-2026
z perspektywą do roku 2030 w latach 2023-2024

Lp.	Nazwa zadania	Podmiot odpowiedzialny	Stan realizacji	Koszty realizacji [zł]		Źródło finansowania
				2023	2024	
	Prowadzenie działań informacyjnych i edukacyjnych w zakresie prawidłowego gospodarowania odpadami komunalnymi, w szczególności w zakresie selektywnego zbierania odpadów komunalnych	Gmina Śrem	zrealizowano	9 265,10	4 792,99	środki własne
23.	Opis podjętych działań: 1) w 2023 r.: – Gminny Konkurs Ekologiczny „PUSZKObranie” – ostatnia XXIII edycja, – wydano materiał promujący nową lokalizację Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych (PSZOK) wraz ze wskazaniem szczegółowych informacji dotyczących godzin funkcjonowania punktu oraz opisem rodzajów odpadów przyjmowanych na PSZOK (16 165 sztuk zostało rozdysponowane do wszystkich mieszkańców gminy Śrem przez Poczta Polską), – zakupiono bidony oraz śniadaniówki z napisem #sremsegreguje; materiał promujący segregację odpadów komunalnych został rozdysponowany wśród mieszkańców gminy Śrem (konkursy, odwiedziny uczniów w Urzędzie Miejskim w Śremie, spotkania w Klubie Senior+, m.in.), – Sprzątanie Świata (wiosenne w ramach Światowego Dnia Ziemi i „Jesienne Sprzątanie Świata” z udziałem placówek oświatowych oraz mieszkańców gminy) – ogólnooświatowa kampania na rzecz promowania właściwego pozbywania się odpadów, ich recyklingu oraz ograniczania ich produkcji; w akcji uczestniczą głównie placówki oświatowe z terenu gminy Śrem (szkoły, przedszkola); zakupiono dla uczestników rękawice i worki na odpady oraz pokryto koszty transportu zebranych odpadów, – koordynowanie konkursu organizowanego przez Zakład Gospodarki Odpadami w Jarocinie – Wielkopolskie Centrum Recyklingu pn. „Region Czysty na 6” – konkurs skierowany jest do placówek oświatowych i polega na rozpowszechnieniu wśród dzieci i młodzieży postaw ekologicznych poprzez zachęcenie ich do odzysku surowców wtórnych (plastikowych nakrętek, aluminiowych puszek i baterii); 2) w 2024 r.: – zlecono wydruk 7000 sztuk ulotek dotyczących zmiany stawki opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi (ulotki rozdysponowano wśród mieszkańców gminy Śrem), 2000 sztuk ulotek dotyczących PSZOK w Śremie, – zakupiono 200 sztuk naklejek z opisem właściwej segregacji bioodpadów kuchennych z przeznaczeniem na pojemniki do zbiórki bioodpadów kuchennych w zabudowie wielolokalowej, – koordynowanie konkursu organizowanego przez Zakład Gospodarki Odpadami w Jarocinie – Wielkopolskie Centrum Recyklingu pn. „Region Czysty na 6”.					

Raport z realizacji Programu ochrony środowiska dla gminy Śrem na lata 2023-2026
z perspektywą do roku 2030 w latach 2023-2024

Lp.	Nazwa zadania	Podmiot odpowiedzialny	Stan realizacji	Koszty realizacji [zł]		Źródło finansowania
				2023	2024	
	Promocja walorów przyrodniczych gminy	Gmina Śrem, Śremski Sport Sp. z o. o., Biblioteka Publiczna im. Heliodora Święcickiego w Śremie	zrealizowano	191 329,94	364 009,18	środki własne
24.	Opis podjętych działań: a) w 2023 r.: – zorganizowano Dożynki Gminne w Zbrudzewie, – na promenadzie nad Wartą w Śremie zorganizowano imprezę z cyklu „Promenada jak za dawnych lat” pod hasłem „Promenada jak za dawnych lat – marynistycznie” (organizator: Biblioteka Publiczna im. Heliodora Święcickiego w Śremie), – zorganizowano cykl 10 rajdów rowerowych ze Śremskim Sportem, b) w 2024 r.: – nad Jeziorem Grzymisławskim w Śremie zorganizowano festyn rodzinny „Powitanie wiosny” (organizator: Śremski Sport Sp. z o. o.), – w czerwcu na śremskim rynku oraz deptaku przy ul. Chłapowskiego na tablicach wyklejono zdjęcia autorstwa Piotra Pieczykolana – 24 wyjątkowe artystyczne ujęcia Śremu i okolic, – zorganizowano rodzinny spływ kajakowy rzeką Wartą na trasie Nowe Miasto – Śrem (organizator: Śremski Sport Sp. z o. o.), – odbyły się Dożynki Gminne w Dalewie, – na promenadzie nad Wartą w Śremie zorganizowano imprezę z cyklu „Promenada jak za dawnych lat” pod hasłem „Promenada jak za dawnych lat – egzotycznie” (organizator: Biblioteka Publiczna im. Heliodora Święcickiego w Śremie), – zrealizowano projekt pn. „Rozbudowa infrastruktury rekreacyjno – kulturalnej w Lucinach” – inwestycja obejmowała: generalny remont drewnianej wiaty, doświetlenie terenu (montaż sześciu nowych lamp i wymiana jednej lampy na nową), montaż małej architektury i urządzeń zabawowych: stołu z ławami, budowę nowego paleniska, montaż tablicy do rysowania, tablicy kółko i krzyżyk, urządzenia bębinki, utwardzenie terenu, rekultywacja boiska, nasadzenie nowej zieleni, budowę ścieżki edukacyjnej o tematyce przyrodniczej, a także nawiązującej do postaci ks. Jana Kajetańczyka urodzonego w Lucinach i ojca Jana Góry, a także zawierającej informacje o Lucinach oraz okolicznych zabytkach: Kórnik, Rogalina, Zaniemyśla, Białego Gościńca, – zorganizowano cykl 10 rajdów rowerowych ze Śremskim Sportem.					

Raport z realizacji Programu ochrony środowiska dla gminy Śrem na lata 2023-2026
z perspektywą do roku 2030 w latach 2023-2024

Lp.	Nazwa zadania	Podmiot odpowiedzialny	Stan realizacji	Koszty realizacji [zł]		Źródło finansowania
				2023	2024	
25.	Wykonanie ścieżki edukacyjnej w Psarskiem	Gmina Śrem	zrealizowano	154 500,00	0,00	środki własne, PROW (Program Rozwoju Obszarów Wiejskich 2014-2020)
	Opis podjętych działań: – przedmiotem inwestycji była budowa ścieżki żwirowej, montaż ławek i koszy parkowych, tablic i urządzeń edukacyjnych oraz urządzenie zieleni: posadzono 482 rośliny (drzew, krzewów i bylin), w tym m.in.: klony polne, forsycję pośrednią, lawendę wąskolistną, pięciornik krzewiasty.					
	Promocja właściwych postaw w stosunku do zwierząt prowadzona w ramach działalności Międzygminnego Schroniska dla Bezdomnych Zwierząt w Gaju	Gmina Śrem	w trakcie realizacji	900 000,00	980 000,00	środki własne, środki powierzone od innych gmin uczestniczących w porozumieniu międzygminnym
26.	Opis podjętych działań: – prowadzenie działalności informacyjnej, edukacyjnej i popularyzacyjnej w zakresie ochrony zwierząt, promocja adopcji zwierząt w mediach, – pozyskiwanie funduszy dla potrzeb Schroniska poprzez organizowanie imprez kulturalno – rekreacyjnych na rzecz zwierząt, niezależnie od dotacji otrzymywanej od gmin uczestniczących w porozumieniu międzygminnym. Powyższe działania wpływają na: – zwiększenie świadomości społecznej w zakresie opieki nad zwierzętami domowymi i ich właściwego traktowania, – zmniejszenie liczby zwierząt przebywających w Międzygminnym Schronisku dla Bezdomnych Zwierząt w Gaju, – zmniejszenie liczby zwierząt porzucanych, trzymanyh w złych warunkach, źle traktowanych, – zapewnienie bezpieczeństwa mieszkańcom gmin – uczestników porozumienia międzygminnego (zmniejszenie ryzyka pogryzień i wypadków z udziałem bezdomnych zwierząt poprzez natychmiastowe reakcje na wpływające zgłoszenia).					

2.2 Zadania monitorowane

Przedsięwzięcia stanowiące zadania monitorowane zrealizowane w latach 2023-2024 przedstawiono w tabeli 2.

Zadania dodatkowe, nieprzewidziane w programie lub zrealizowane wcześniej niż zaplanowano, oznaczono w tabeli kolorem pomarańczowym.

Tabela 2. Realizacja zadań monitorowanych na terenie gminy Śrem w latach 2023-2024

Lp.	Nazwa zadania	Podmiot odpowiedzialny	Stan realizacji	Koszty realizacji [zł]		Źródła finansowania
				2023	2024	
Ochrona klimatu i jakości powietrza						
1.	Dzień Ziemi w Bibliotece	Biblioteka Publiczna w Śremie	zrealizowano	99,76	178,52	środki własne
	Opis podjętych działań: – przygotowano warsztaty, podczas których dzieci nie tylko poprzez spotkanie z literaturą, ale przede wszystkim poprzez praktyczne działanie dowiedziały się, jak sadzić rośliny, jaka jest rola owadów i na czym polega pożyteczność zapylaczy, jak dbać o czystość środowiska; warsztaty rozwijają w dzieciach poczucie jedności z naturą i kształtują potrzebę dbania o nią.					
2.	Wymiana źródeł ciepła w Domu Pomocy Społecznej w Śremie	Powiat Śremski/ Dom Pomocy Społecznej w Śremie	zrealizowano	132 901,50	0,0	środki własne Powiatu, środki zewnętrzne (WFOŚiGW w Poznaniu)
	Opis podjętych działań: – wymieniono pozaklasowy piec węglowy UKS200/32 na piec węglowy 5 klasy o mocy 200 kW w budynku głównym oraz piec węglowy EKO 25 kW na piec węglowy 5 klasy o mocy 25 kW w budynku administracyjnym; zamontowane piece mają wyższą efektywność energetyczną oraz emitują mniej zanieczyszczeń pyłowych i gazowych.					
3.	Termomodernizacja w Domu Pomocy Społecznej w Śremie	Powiat Śremski/ Dom Pomocy Społecznej w Śremie	zrealizowano (zadanie dodatkowe)	0,0	141 426,71	środki własne Powiatu, środki zewnętrzne (WFOŚiGW w Poznaniu)
	Opis podjętych działań: – ocieplono ściany zewnętrzne budynku administracyjnego Domu Pomocy Społecznej w Śremie w celu poprawy efektywności energetycznej budynku (zmniejszenie zużycia energii, redukcja emisji gazów i pyłów do powietrza).					

Raport z realizacji Programu ochrony środowiska dla gminy Śrem na lata 2023-2026
z perspektywą do roku 2030 w latach 2023-2024

Lp.	Nazwa zadania	Podmiot odpowiedzialny	Stan realizacji	Koszty realizacji [zł]		Źródła finansowania
				2023	2024	
4.	Termomodernizacja budynku Starostwa Powiatowego w Śremie	Powiat Śremski	zrealizowano	0,0	71 960,54	środki własne Powiatu (2%), środki zewnętrzne (Rządowy Program Odbudowy Zabytków)
	Opis podjętych działań: w ramach zadania wyremontowano wejście główne do budynku Starostwa, wymieniono drzwi wejściowe, czego efektem jest poprawa efektywności energetycznej budynku i zmniejszenie zużycia energii.					
5.	Wymiana lamp na energooszczędne w obiektach należących do Powiatu Śremskiego	Powiat Śremski	zrealizowano (zadanie dodatkowe)	10 285,10	163 866,39	środki własne Powiatu Śremskiego
	Opis podjętych działań: – w latach 2023-2024 wymieniono lampy na energooszczędne w następujących budynkach: Starostwo Powiatowe w Śremie, Zespół Szkół Ekonomicznych w Śremie, Liceum Ogólnokształcące w Śremie, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Zespół Szkół Politechnicznych w Śremie, Dom Pomocy Społecznej w Psarskiem.					
6.	Zakup specjalistycznych pojazdów komunalnych zasilanych gazem CNG/LNG	Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej w Śremie Sp. z o. o.	nie zrealizowano (zaplanowano do realizacji w terminie późniejszym)	0,0	0,0	nie dotyczy

Raport z realizacji Programu ochrony środowiska dla gminy Śrem na lata 2023-2026
z perspektywą do roku 2030 w latach 2023-2024

Lp.	Nazwa zadania	Podmiot odpowiedzialny	Stan realizacji	Koszty realizacji [zł]		Źródła finansowania
				2023	2024	
7.	Określenie warunków korzystania ze środowiska w zakresie emisji zanieczyszczeń do powietrza w udzielanych pozwoleniach na wprowadzanie gazów i pyłów do powietrza oraz w pozwoleniach zintegrowanych, a także rozpatrywanie informacji/zgłoszeń/wyników pomiarów, dotyczących przestrzegania norm środowiskowych oraz wywiązywania się z obowiązków związanych z korzystaniem ze środowiska w zakresie emisji gazów i pyłów.	Starosta Śremski	zrealizowano	wydatki bieżące	wydatki bieżące	środki własne Powiatu Śremskiego
	Opis podjętych działań: – w 2023 r. udzielono czterech pozwoleń na wprowadzanie gazów i pyłów do powietrza, rozpatrzono osiem zgłoszeń emisji z instalacji oraz przyjęto pięć wyników pomiarów emisji, – w 2024 r. udzielono trzech pozwoleń na wprowadzanie gazów i pyłów do powietrza, rozpatrzono cztery zgłoszenia emisji z instalacji oraz przyjęto osiem wyników pomiarów emisji.					

Raport z realizacji Programu ochrony środowiska dla gminy Śrem na lata 2023-2026
z perspektywą do roku 2030 w latach 2023-2024

Lp.	Nazwa zadania	Podmiot odpowiedzialny	Stan realizacji	Koszty realizacji [zł]		Źródła finansowania
				2023	2024	
8.	Kontrole na stacjach diagnostycznych pojazdów w zakresie prawidłowości wykonywania badań technicznych pojazdów	Starosta Śremski	zrealizowano	wydatki bieżące	wydatki bieżące	środki własne Powiatu Śremskiego
	Opis podjętych działań: – w latach 2023 i 2024 przeprowadzono 10 kontroli na stacjach diagnostycznych pojazdów; kontrole nie wykazały nieprawidłowości w zakresie badań technicznych pojazdów w kontekście naruszenia przez pojazdy wymagań ochrony środowiska, Kontrole na stacjach diagnostycznych pojazdów mają na celu weryfikację prawidłowości badań technicznych i spełnienia wymogów formalnych.					
9.	Termomodernizacja budynków mieszkalnych wielorodzinnych przy ul. Ignacego Paderewskiego 5 i ul. Ignacego Paderewskiego 6 w Śremie	Spółdzielnia Mieszkaniowa w Śremie	zrealizowano	5 955 000,00	6 716 000,00	premia termomodernizacyjna środki własne
	Opis podjętych działań: ocieplenie ścian zewnętrznych i stropów, wymiana okien w częściach wspólnych budynków (pralnie, suszarnie, okna piwnic, okna na klatkach schodowych).					
10.	Poprawa efektywności energetycznej obiektów technologicznych gospodarki wodno-ściekowej	Śremskie Wodociągi Sp. z o. o.	zrealizowano	438 572,99	0,00	środki własne, WFOŚiGW w Poznaniu (pożyczka)
	Opis podjętych działań: – wymieniono dmuchawy napowietrzające w oczyszczalni ścieków w Śremie (uzyskany efekt: zmniejszenie jednostkowego zużycia energii elektrycznej w oczyszczalni ścieków o ok. 17% - ok. 250 MWh rocznie).					

Raport z realizacji Programu ochrony środowiska dla gminy Śrem na lata 2023-2026
z perspektywą do roku 2030 w latach 2023-2024

Lp.	Nazwa zadania	Podmiot odpowiedzialny	Stan realizacji	Koszty realizacji [zł]		Źródła finansowania
				2023	2024	
11.	Zmiana sposobu ogrzewania w lokalach będących w zasobie gminy	Śremskie TBS Sp. z o. o.	zrealizowano	119 050,00	108 500,00	środki własne gminy
	Opis podjętych działań: – w latach 2023 – 2024 dokonano zmiany sposobu ogrzewania w 10 lokalach komunalnych (wymiana źródeł ogrzewania na paliwo stałe – pieców kaflowych na źródła gazowe).					
Zagrożenie hałasem						
12.	Określenie warunków korzystania ze środowiska w zakresie emisji hałasu w wydawanych decyzjach o dopuszczalnych poziomach hałasu, a także rozpatrywanie wyników pomiarów dotyczących przestrzegania norm środowiskowych w zakresie hałasu	Starosta Śremski	zrealizowano	wydatki bieżące	2 767,50	budżet Powiatu Śremskiego
	Opis podjętych działań: – w 2023 r. nie wydano decyzji w zakresie emisji hałasu, – w 2024 r. zlecono wykonanie przez akredytowane laboratorium jednego pomiaru hałasu na terenie przylegającym do zakładu produkcyjnego (nie stwierdzono przekroczeń norm hałasu).					
13.	Przebudowa nawierzchni drogi powiatowej nr 4069P na odcinku Wyrzeka-Błociszewo	Powiatowy Zarząd Dróg w Śremie	zrealizowano	158 325,60	0,00	budżet Powiatu Śremskiego

Raport z realizacji Programu ochrony środowiska dla gminy Śrem na lata 2023-2026
z perspektywą do roku 2030 w latach 2023-2024

Lp.	Nazwa zadania	Podmiot odpowiedzialny	Stan realizacji	Koszty realizacji [zł]		Źródła finansowania
				2023	2024	
14.	Przebudowa ciągu pieszego drogi powiatowej nr 4068P w m. Dalewo	Powiatowy Zarząd Dróg w Śremie	zrealizowano (zadanie dodatkowe)	157 797,50	0,00	budżet Powiatu Śremskiego
15.	Przebudowa nawierzchni drogi nr 4070P odcinek: Bodzyniewo - Międzychód - Pinka od km 1+590 do km 4+710	Powiatowy Zarząd Dróg w Śremie	zrealizowano (zadanie dodatkowe)	3 124 000,03	0,00	budżet Powiatu Śremskiego, Rządowy Fundusz Polski Ład Program Inwestycji Strategicznych
16.	Przebudowa nawierzchni drogi powiatowej nr 4153P - ul. Ludwika Zamenhofa w Śremie	Powiatowy Zarząd Dróg w Śremie	zrealizowano (zadanie dodatkowe)	2 841 000,00	0,00	budżet Powiatu Śremskiego
17.	Przebudowa nawierzchni drogi powiatowej nr 4072P w m. Dąbrowa	Powiatowy Zarząd Dróg w Śremie	zrealizowano (zadanie dodatkowe)	200 102,97	0,00	budżet Powiatu Śremskiego
18.	Przebudowa ciągu pieszego drogi powiatowej nr 2464P w m. Orkowo	Powiatowy Zarząd Dróg w Śremie	zrealizowano (zadanie dodatkowe)	0,00	158 964,94	budżet Powiatu Śremskiego
19.	Przebudowa nawierzchni drogi powiatowej nr 4069P na odc. Wyrzeka - Błociszewo	Powiatowy Zarząd Dróg w Śremie	zrealizowano (zadanie dodatkowe)	0,00	158 874,49	budżet Powiatu Śremskiego
20.	Przebudowa nawierzchni drogi powiatowej nr 4072P na odcinku: Dąbrowa - granica powiatu	Powiatowy Zarząd Dróg w Śremie	zrealizowano (zadanie dodatkowe)	0,00	157 738,28	budżet Powiatu Śremskiego
21.	Przebudowa ciągu pieszego drogi powiatowej nr 4068P w m. Dalewo	Powiatowy Zarząd Dróg w Śremie	zrealizowano (zadanie dodatkowe)	0,00	158 583,95	budżet Powiatu Śremskiego

Raport z realizacji Programu ochrony środowiska dla gminy Śrem na lata 2023-2026
z perspektywą do roku 2030 w latach 2023-2024

Lp.	Nazwa zadania	Podmiot odpowiedzialny	Stan realizacji	Koszty realizacji [zł]		Źródła finansowania
				2023	2024	
Gospodarowanie wodami						
22.	Aktualizacja Powiatowego planu operacyjnego ochrony przed powodzią	Starosta Śremski	w trakcie realizacji	0,00	0,00	nie dotyczy
	W okresie sprawozdawczym rozpoczęto konsultowanie projektu planu z Nadzorem Wodnym w Śremie Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie.					
23.	Slip z pomostem pływającym na rzece Warcie dla potrzeb Nadzoru Wodnego w Śremie	PGW Wody Polskie RZGW Poznań	nie zrealizowano	0,00	0,00	nie dotyczy
	Nie zrealizowano z powodu braku dofinansowania.					
24.	Koszenie wałów przeciwpowodziowych	PGW Wody Polskie RZGW Poznań	zrealizowano	95 126,48	97 671,21	środki własne
	Opis podjętych działań: – wykonano roboty konserwacyjne na wałach przeciwpowodziowych: wykoszenie porostów ze skarp na terenie wału Łęzek – Solec (17,085 km), wału Wójtostwo – Łęzek (9,870 km), wału prawostronnego Śremu (4,787 km), wału przy pompowni Śrem (0,691 km), wałów kanału ulgi rzeki Warty w Śremie (4,740 km) (koszenie dwukrotne; łączna długość 37,173 km).					
25.	Wykonanie bieżącej eksploatacji i utrzymania urządzeń wodnych na terenie gminy	PGW Wody Polskie RZGW Poznań	zrealizowano	230 805,66	315 863,88	środki własne
	Opis podjętych działań: - przeprowadzono prace eksploatacyjne i utrzymaniowe na całym terenie podlegającym pod Nadzór Wodny w Śremie.					

Raport z realizacji Programu ochrony środowiska dla gminy Śrem na lata 2023-2026
z perspektywą do roku 2030 w latach 2023-2024

Lp.	Nazwa zadania	Podmiot odpowiedzialny	Stan realizacji	Koszty realizacji [zł]		Źródła finansowania
				2023	2024	
26.	Opracowanie wybranych dokumentacji planistycznych na potrzeby sporządzenia III aktualizacji Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry (odnoszących się pośrednio do obszaru gminy Śrem z uwagi na położenie w regionie Warty i agregowanie danych w układzie jednolitych części wód) tj.: wykazu sztucznych i silnie zmienionych jednolitych części wód, rejestru wykazów obszarów chronionych	PGW Wody Polskie RZGW Poznań	nie zrealizowano	0,00	0,00	nie dotyczy
27.	Budowa Kanału Grzymisławskiego (rz. Pysząca)	PGW Wody Polskie RZGW Poznań	nie zrealizowano	0,00	0,00	nie dotyczy
	Nie zrealizowano z powodu braku dofinansowania.					

Raport z realizacji Programu ochrony środowiska dla gminy Śrem na lata 2023-2026
z perspektywą do roku 2030 w latach 2023-2024

Lp.	Nazwa zadania	Podmiot odpowiedzialny	Stan realizacji	Koszty realizacji [zł]		Źródła finansowania
				2023	2024	
Gospodarka wodno-ściekowa						
28.1.	Modernizacja ujęcia wody w Śremie, Gaju, Nochowie, Dąbrowie i Orkowie	Śremskie Wodociągi Sp. z o. o.	zrealizowano (Gaj, Nochowo), w trakcie realizacji (Śrem, Dąbrowa), nie zrealizowano (Orkowo – zaplanowano do realizacji w terminie późniejszym)	64 839,86	313 681,54	środki własne
	Opis podjętych działań: – wykonano odwiert studni głębinowej w Dąbrowie, zmodernizowano układy sterowania prac ujęć w Dąbrowie, Gaju, Nochowie i Śremie oraz wymieniono trafostację SN/nN i agregat prądotwórczy na ujęciu wody w Śremie.					
28.2.	Modernizacja stacji uzdatniania wody w Śremie, Gaju, Nochowie, Dąbrowie i Orkowie	Śremskie Wodociągi Sp. z o. o.	w trakcie realizacji (Śrem, Dąbrowa), nie zrealizowano (Gaj, Nochowo, Orkowo – zaplanowano do realizacji w terminie późniejszym)	73 235,95	203 425,43	środki własne
	Opis podjętych działań: – wymieniono część filtrów w Dąbrowie, zmodernizowano filtr i wymieniono agregat prądotwórczy na stacji uzdatniania w Śremie.					

Raport z realizacji Programu ochrony środowiska dla gminy Śrem na lata 2023-2026
z perspektywą do roku 2030 w latach 2023-2024

Lp.	Nazwa zadania	Podmiot odpowiedzialny	Stan realizacji	Koszty realizacji [zł]		Źródła finansowania
				2023	2024	
28.3.	Budowa komory reakcji na stacji uzdatniania wody w Śremie	Śremskie Wodociągi Sp. z o. o.	nie zrealizowano	0,00	0,00	nie dotyczy
	Nie zrealizowano z powodu braku dofinansowania.					
28.4.	Modernizacja sieci wodno-kanalizacyjnej	Śremskie Wodociągi Sp. z o. o.	zrealizowano (realizacja zgodna z bieżącymi potrzebami)	840 486,98	661 405,32	środki własne
	Opis podjętych działań: – zamontowano 50 hydrantów, zmodernizowano 26 węzłów wodociągowych, zmodernizowano sieci kanalizacji sanitarnej przy ul. Tadeusza Kościuszki, ul. Floriana Dąbrowskiego, ul. Ks. Jerzego Popiełuszki, ul. Ogrodowej, ul. Floriana Marciniaka, ul. Żwirowej i ul. Gen. Wł. Sikorskiego w Śremie.					
28.5.	Wymiana przyłączy wodno-kanalizacyjnych	Śremskie Wodociągi Sp. z o. o.	zrealizowano (realizacja zgodna z bieżącymi potrzebami)	437 111,53	227 632,27	środki własne
	Opis podjętych działań: – wymieniono 78 przyłączy wodociągowych i 14 przyłączy kanalizacji sanitarnej.					
28.6.	Modernizacja przepompowni ścieków	Śremskie Wodociągi Sp. z o. o.	zrealizowano (realizacja zgodna z bieżącymi potrzebami)	60 004,02	167 102,17	środki własne
	Opis podjętych działań: – wymieniono instalacje wewnętrzne w sześciu przepompowniach, wymieniono pompy w pięciu przepompowniach, doposażono dwie przepompownie w system monitoringu, doposażono trzy przepompownie w żurawiki do wyciągania pomp.					

Raport z realizacji Programu ochrony środowiska dla gminy Śrem na lata 2023-2026
z perspektywą do roku 2030 w latach 2023-2024

Lp.	Nazwa zadania	Podmiot odpowiedzialny	Stan realizacji	Koszty realizacji [zł]		Źródła finansowania
				2023	2024	
28.7.	Przebudowa magistralnej sieci wodociągowej w Śremie	Śremskie Wodociągi Sp. z o. o.	nie zrealizowano	1 638,33	453,33	środki własne
	Zaktualizowano dokumentację projektową. Nie zrealizowano z powodu braku dofinansowania.					
28.8.	Modernizacja pompowni wody przy ul. Franciszkańskiej i ul. Ludwika Zamenhofs w Śremie	Śremskie Wodociągi Sp. z o. o.	nie zrealizowano - zaplanowano do realizacji w terminie późniejszym	0,00	0,00	nie dotyczy
28.9.	Modernizacja obiektów technologicznych oczyszczalni ścieków w Śremie	Śremskie Wodociągi Sp. z o. o.	zrealizowano (realizacja zgodna z bieżącymi potrzebami)	99 094,55	384 934,27	środki własne
	Opis podjętych działań: – wymieniono pompy flokulantu, rozbudowano sieci światłowodowe i system monitoringu wizyjnego, zmodernizowano układ sterowania pompownią P4, zamontowano system detekcji gazu, przebudowano wewnętrzną sieć wodociągową, zamontowano agregat prądotwórczy, wymieniono przepływomierz ścieków i zamontowano stację zmiękczenia wody kotłowej.					

Raport z realizacji Programu ochrony środowiska dla gminy Śrem na lata 2023-2026
z perspektywą do roku 2030 w latach 2023-2024

Lp.	Nazwa zadania	Podmiot odpowiedzialny	Stan realizacji	Koszty realizacji [zł]		Źródła finansowania
				2023	2024	
28.10.	Rozbudowa sieci wodociągowej w Śremie, Nochowie, Zbrudzewie, Dąbrowie, Kalejach, Górze, Psarskim, Sosnowcu i Mechlinie	Śremskie Wodociągi Sp. z o. o.	zrealizowano (realizacja zgodna z możliwościami finansowymi spółki)	130 811,43	212 113,26	środki własne (84 904,36 zł), środki inwestorów w ramach umów współpracy (258 020,33 zł)
	Opis podjętych działań: – w 2023 r. rozbudowano sieć wodociągową w Psarskim (ul. Liliowa - 106,3 m, ul. Gruszkowa - 200,0 m), w Bystrzku (151,6 m), w Zbrudzewie (ul. Szatwiowa - 472,0 m), w Nochowie (ul. Leśna - 177,5 m), w Mechlinie (ul. Śremska - 45,5 m), – w 2024 r. rozbudowano sieć wodociągową w Psarskim (ul. Jodłowa - 24,6 m), w Mechlinie (ul. Borówkowa - 71,9 m), w Śremie (ul. Baraniaka - 169,6 m i ul. Nadbrzeżna - 517,7 m), w Szymanowie (ul. Leśna - 122,2 m).					
28.11.	Budowa sieci wodociągowej Grzymysław-Śrem	Śremskie Wodociągi Sp. z o. o.	nie zrealizowano (zadanie przewidziane do realizacji w 2025 r.)	0,00	18 705,30	środki własne
	Opis podjętych działań: zaktualizowano dokumentację projektową.					

Raport z realizacji Programu ochrony środowiska dla gminy Śrem na lata 2023-2026
z perspektywą do roku 2030 w latach 2023-2024

Lp.	Nazwa zadania	Podmiot odpowiedzialny	Stan realizacji	Koszty realizacji [zł]		Źródła finansowania
				2023	2024	
28.12.	Rozbudowa sieci kanalizacji sanitarnej w Zbrudzewie, Dąbrowie, Górze, Psarskim, Śremie, Błociszewie, Borgowie, Dalewie, Gaju, Grodzewie, Grzymysławiu, Kalejach, Krzyżanowie, Lucinach, Mechlinie, Mórce, Niestabinie, Nochowie, Olszy, Pyszącej, Sosnowcu, Szymanowie i Wyrzece	Śremskie Wodociągi Sp. z o. o.	zrealizowano w części (realizacja zgodna z możliwościami finansowymi spółki)	235 437,26	101 021,38	środki własne (87 988,38 zł), środki inwestorów w ramach umów współpracy (248 470,26 zł)
	Opis podjętych działań: wykonano rozbudowę sieci kanalizacji sanitarnej w Bystrzku (126,3 m), Psarskim (ul. Gruszkowa - 184,7 m i 73,1 m sieci tłocznej), w Nochowie (ul. Leśna - 167,0 m i 370,9 m sieci tłocznej), w Śremie (ul. Heweliusza - 35,0 m), w Grzymysławiu (23,7 m) i w Mechlinie (ul. Borówkowa - 62,3 m).					
Zasoby geologiczne						
29.	Zatwierdzanie projektów robót geologicznych i dokumentacji geologicznych ustalających zasoby kopalin i wód podziemnych	Starosta Śremski	zrealizowano	wydatki bieżące	wydatki bieżące	budżet Powiatu Śremskiego
	Opis podjętych działań: – w 2024 r. zatwierdzono jeden projekt robót geologicznych dotyczący prowadzenia prac geologicznych związanych z rozpoznawaniem i ustalaniem zasobów złóż kopalin, a także zatwierdzono jeden dodatek do dokumentacji geologicznej, – w okresie sprawozdawczym nie zatwierdzono projektów robót geologicznych oraz dokumentacji hydrogeologicznych dotyczących zasobów wód podziemnych.					

Raport z realizacji Programu ochrony środowiska dla gminy Śrem na lata 2023-2026
z perspektywą do roku 2030 w latach 2023-2024

Lp.	Nazwa zadania	Podmiot odpowiedzialny	Stan realizacji	Koszty realizacji [zł]		Źródła finansowania
				2023	2024	
30.	Określenie warunków wydobywania kopalin w ramach udzielanych koncesji	Starosta Śremski	zrealizowano	wydatki bieżące	wydatki bieżące	budżet Powiatu Śremskiego
	Opis podjętych działań: – wydano pięć decyzji administracyjnych określających warunki prowadzenia prac geologicznych związanych z rozpoznawaniem i ustalaniem zasobów złóż kopalin, zatwierdzaniem dokumentacji geologicznych złóż kopalin oraz warunków wydobywania kopalin w ramach koncesji (poszukiwanie i rozpoznawanie złoża kopalin w obrębie ewidencyjnym Luciny, koncesja na wydobywanie kopaliny – złożo „Mechlin KG”, zmiana koncesji na wydobywanie kopaliny – złożo „Luciny LK”, zatwierdzenie dokumentacji geologicznej – złożo „Niesłabin JS”, zatwierdzenie dokumentacji geologicznej – złożo „Luciny V”).					
Gleby, ochrona powierzchni ziemi						
31.	Przywracanie wartości użytkowych terenów po eksploatacji kopalin w ramach wydawanych decyzji określających osoby odpowiedzialne za rekultywację oraz kierunki i terminy rekultywacji gruntów oraz uznawanie wykonania rekultywacji za zakończoną w ramach wydawanych decyzji dotyczących uznania rekultywacji gruntów za zakończoną	Starosta Śremski	zrealizowano	wydatki bieżące	wydatki bieżące	budżet Powiatu Śremskiego
	Opis podjętych działań: – wydano trzy decyzje ustalające kierunek rekultywacji gruntów dla terenów przekształconych na terenie złóż kruszyw naturalnych i odwiertu węglowodorów (dwie decyzje dla złoża Mechlin I, odwiert Kaleje-11), – wydano dwie decyzje uznające rekultywację za zakończoną, dotyczące jednego złoża kruszywa naturalnego oraz jednego odwiertu węglowodorów (złożo Mechlin I, odwiert Kaleje-11).					

Raport z realizacji Programu ochrony środowiska dla gminy Śrem na lata 2023-2026
z perspektywą do roku 2030 w latach 2023-2024

Lp.	Nazwa zadania	Podmiot odpowiedzialny	Stan realizacji	Koszty realizacji [zł]		Źródła finansowania
				2023	2024	
32.	Aktualizacja wykazu potencjalnych historycznych zanieczyszczeń powierzchni ziemi	Starosta Śremski	zrealizowano	wydatki bieżące	wydatki bieżące	budżet Powiatu Śremskiego
	W analizowanym okresie nie zidentyfikowano potencjalnych miejsc, gdzie nastąpiło historyczne zanieczyszczenie powierzchni ziemi.					
33.	Prowadzenie obserwacji osuwisk oraz terenów zagrożonych ruchami masowymi ziemi	Starosta Śremski	zrealizowano	wydatki bieżące	wydatki bieżące	budżet Powiatu Śremskiego
	Opis podjętych działań: – corocznie wiosną i jesienią przeprowadzano monitoring obserwacyjny wybranych zidentyfikowanych terenów zagrożonych ruchami masowymi ziemi i osuwisk, zgodnie z wytycznymi zawartymi w dokumentacji pn. „Rejestr terenów zagrożonych ruchami masowymi oraz terenów, na których występują te ruchy dla Powiatu Śremskiego” (na terenie gminy Śrem nie została ustalona potrzeba prowadzenia monitoringu instrumentalnego - pomiarów), – podczas oględzin ustalono możliwość powstawania osuwisk na jednym terenie zagrożonym ruchami masowymi ziemi – nr 30 26 044 000003 Śrem-Wójtostwo (rejon obwodnicy miasta Śrem).					
Pola elektromagnetyczne						
34.	Rozpatrywanie zgłoszeń i informacji dotyczących instalacji wytwarzających pola elektromagnetyczne	Starosta Śremski	zrealizowano	wydatki bieżące	wydatki bieżące	budżet Powiatu Śremskiego
	a) w 2023 r. rozpatrzono 10 zgłoszeń i informacji o zmianach danych instalacji, b) w 2024 r. rozpatrzono 13 zgłoszeń i informacji o zmianach danych instalacji.					
Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów						
35.	Likwidacja nielegalnych wysypisk odpadów, sprzątanie lasów	Nadleśnictwo Konstantynowo	zrealizowano	209 500,00	231 200,00	środki własne
	Opis podjętych działań: usunięto nielegalne wysypiska oraz odpady pozostawione przez turystów na terenach leśnych w celu ochrony lasów przed negatywnym wpływem zanieczyszczeń.					

Raport z realizacji Programu ochrony środowiska dla gminy Śrem na lata 2023-2026
z perspektywą do roku 2030 w latach 2023-2024

Lp.	Nazwa zadania	Podmiot odpowiedzialny	Stan realizacji	Koszty realizacji [zł]		Źródła finansowania
				2023	2024	
36.	Prowadzenie zajęć edukacyjnych dla osób w różnych grupach wiekowych	Nadleśnictwo Konstantynowo	zrealizowano	54 300,00	57 100,00	środki własne
	Opis podjętych działań: prowadzenie edukacji na temat szanowania przyrody, pracy leśników i działań gospodarczych wykonywanych w lesie.					
37.	Zakup kontenerów na odpady	Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej w Śremie Sp. z o. o.	zrealizowano	197 600,00	13 250,00	środki własne
38.	Określanie warunków wytwarzania odpadów i gospodarowania odpadami, w tym ich magazynowania, w ramach udzielanych pozwoleń na wytwarzanie odpadów, pozwoleń zintegrowanych oraz zezwoleń na zbieranie lub przetwarzanie odpadów	Starosta Śremski	zrealizowano	wydatki bieżące	wydatki bieżące	budżet Powiatu Śremskiego
	Opis podjętych działań: – w 2023 r. wydane zostały dwa pozwolenia na wytwarzanie odpadów i trzy decyzje zmieniające pozwolenia na wytwarzanie odpadów, – w 2024 r. wydane zostało jedno zezwolenie na zbieranie odpadów.					

Raport z realizacji Programu ochrony środowiska dla gminy Śrem na lata 2023-2026
z perspektywą do roku 2030 w latach 2023-2024

Lp.	Nazwa zadania	Podmiot odpowiedzialny	Stan realizacji	Koszty realizacji [zł]		Źródła finansowania
				2023	2024	
39.	Kontrola realizacji przez właścicieli nieruchomości obowiązków wynikających z ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach	Straż Miejska w Śremie	zrealizowano	wydatki bieżące	wydatki bieżące	środki własne gminy
	Opis podjętych działań: – w 2023 r. podjęto 395 interwencji, z tego: 312 interwencji w sprawach porządkowych, 43 interwencje w sprawie spalania w kotłach substancji niedozwolonych, trzy interwencje w sprawie wycieków substancji, siedem interwencji na placach budów, jedną interwencję w sprawie uszkodzonych pojemników na odpady uliczne, 29 interwencji w sprawie powalonych drzew i wycinki drzew, – w 2024 r. podjęto 428 interwencji, z tego: 333 interwencji w sprawach porządkowych, 34 interwencje w sprawie spalania w kotłach substancji niedozwolonych, cztery interwencje w sprawie wycieków substancji, 12 interwencji na placach budów, cztery interwencje w sprawie uszkodzonych pojemników na odpady uliczne, 41 interwencji w sprawie powalonych drzew i wycinki drzew.					
40.	Sporządzenie „Programu usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest dla Powiatu Śremskiego na lata 2025 - 2032”	Starosta Śremski	zrealizowano (zadanie dodatkowe)	0,00	3 000,00	budżet Powiatu Śremskiego
	Opis podjętych działań: w 2024 r. opracowano dokument, który został przyjęty w 2025 r. przez Radę Powiatu w Śremie. Obowiązek opracowania programu usuwania azbestu na szczeblu powiatowym wynika z „Programu Oczyszczania Kraju z Azbestu na lata 2009-2032” przyjętego przez Radę Ministrów w 2009 r. Program jest dokumentem strategicznym wykorzystywanym przez samorząd Powiatu Śremskiego jako instrument zarządzania w zakresie ochrony środowiska i gospodarki odpadami. Dokument ten może umożliwić ubieganie się przez Powiat Śremski o dofinansowanie działań związanych z usuwaniem wyrobów zawierających azbest.					

Raport z realizacji Programu ochrony środowiska dla gminy Śrem na lata 2023-2026
z perspektywą do roku 2030 w latach 2023-2024

Lp.	Nazwa zadania	Podmiot odpowiedzialny	Stan realizacji	Koszty realizacji [zł]		Źródła finansowania
				2023	2024	
Zasoby przyrodnicze						
41.	Warsztaty zielarskie pn. „Dookoła wszędzie Ziola”	Biblioteka Publiczna im. Heliodora Świąckiego w Śremie	zrealizowano	6 643,03	1 005,69	środki własne
	Opis podjętych działań: dzięki warsztatom prowadzonym przez przyrodników, zielarzy i fitoterapeutów dwa razy w miesiącu przez ponad rok, uczestnicy poznawali bogactwo zasobów naturalnych, które są łatwo dostępne i pożyteczne dla naszych organizmów, a także wiadomości na temat leczniczych roślin, przepisy kulinarne i sposoby wykorzystania darów natury w domowej kuchni i apteczce.					
42.	Opracowanie aneksów do uproszczonych planów urządzenia lasów oraz inwentaryzacji stanu lasu dla lasów niestanowiących własności Skarbu Państwa	Starosta Śremski	nie realizowano	0,00	0,00	nie dotyczy
	Nie realizowano działania ze względu na brak potrzeb w tym zakresie.					
43.	Prowadzenie nadzoru nad lasami niestanowiącymi własności Skarbu Państwa	Starosta Śremski	zrealizowano	16 403,99	17 706,86	budżet Powiatu Śremskiego
	Opis podjętych działań: – działanie realizowano na bieżąco; na obszarze gminy Śrem nadzór terenowy na powierzchni gruntów leśnych wynoszącej 614,72 ha (w 2023 roku) i 599,20 (w 2024 roku) pełniły na podstawie porozumień zawartych między Starostą Śremskim a nadleśniczymi nadleśnictwa: Babki, Konstantynowo, Piaski, – nadzór nad gospodarką leśną przyczynia się do prawidłowej gospodarki leśnej, w tym właściwej pielęgnacji drzewostanów w lasach niestanowiących własności Skarbu Państwa.					

Raport z realizacji Programu ochrony środowiska dla gminy Śrem na lata 2023-2026
z perspektywą do roku 2030 w latach 2023-2024

Lp.	Nazwa zadania	Podmiot odpowiedzialny	Stan realizacji	Koszty realizacji [zł]		Źródła finansowania
				2023	2024	
44.	Nakładanie obowiązku wykonywania nasadzeń zastępczych w ramach udzielanych zezwoleń na usuwanie drzew lub krzewów z nieruchomości będących własnością gmin oraz kontrola wykonywania nałożonych obowiązków w tym zakresie	Starosta Śremski	zrealizowano	wydatki bieżące	wydatki bieżące	nie dotyczy
	Opis podjętych działań: a) w 2023 r.: – wydano 25 decyzji nakładających obowiązek wykonania nasadzeń zastępczych, w których zobowiązano do nasadzenia 115 drzew, – dokonano kontroli 13 decyzji nakładających obowiązek wykonania nasadzeń zastępczych w ilości 104 drzew i krzewów, b) w 2024 r.: – wydano 13 decyzji nakładających obowiązek wykonania nasadzeń zastępczych, w których zobowiązano do nasadzenia 67 drzew, – dokonano kontroli 5 decyzji nakładających obowiązek nasadzeń 15 drzew, c) wykonywanie nasadzeń drzew i krzewów służy odnawianiu zasobów przyrody i poprawie krajobrazu; kontrole wykazały wykonanie nasadzeń zastępczych wskazanych w decyzjach administracyjnych w tym zakresie, wydanych przez Starostę Śremskiego.					
45.	Nasadzenia drzew w pasie drogowym dróg powiatowych na terenie Powiatu Śremskiego	Powiatowy Zarząd Dróg	zrealizowano	79 375,17	27 220,00	budżet Powiatu Śremskiego
	Opis podjętych działań: – w 2023 r. dokonano nasadzeń 280 sztuk drzew, 259 sztuk krzewów, – w 2024 r. dokonano nasadzeń 59 sztuk drzew.					

Raport z realizacji Programu ochrony środowiska dla gminy Śrem na lata 2023-2026
z perspektywą do roku 2030 w latach 2023-2024

Lp.	Nazwa zadania	Podmiot odpowiedzialny	Stan realizacji	Koszty realizacji [zł]		Źródła finansowania
				2023	2024	
46.	Nasadzenia drzew i krzewów	Powiat Śremski	zrealizowano (zadanie dodatkowe)	2 118,00	26 679,98	budżet Powiatu Śremskiego
	Opis podjętych działań: – w okresie sprawozdawczym dokonano nasadzeń drzew i krzewów na terenach stanowiących własność Powiatu Śremskiego (Starostwo Powiatowe w Śremie, Liceum Ogólnokształcące w Śremie, Zespół Szkół Ekonomicznych w Śremie, Zespół Szkół Politechnicznych).					
47.	Odnowienie lasu	Nadleśnictwo Konstantynowo	zrealizowano (zadanie dodatkowe)	47 100,00	65 600,00	środki własne
	Opis podjętych działań: - odnowienie lasu, wprowadzenie nowego pokolenia lasu na pozycjach zrębowych.					
48.	Sporządzenie dokumentacji do planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Ostoja Rogalińska PLB300017	Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Poznaniu	nie zrealizowano	0,00	0,00	nie dotyczy
	Zebranie stosownych danych planowane jest do realizacji w 2026 r., a sporządzenie dokumentacji – w 2027 r. Realizacja planowana jest w ramach dofinansowania z programu FEnIKS.					
49.	Sporządzenie dokumentacji do planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Rogalińska Dolina Warty PLH300012	Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Poznaniu	nie zrealizowano	0,00	0,00	nie dotyczy
	Dotychczasowy plan zadań ochronnych utracił ważność w 2023 r. Opracowanie nowego dokumentu nastąpi po wykonaniu ekspertyz dotyczących przedmiotu ochrony planowanych do wykonania pod koniec 2025 r. Realizacja planowana jest w ramach dofinansowania z programu FEnIKS.					

Raport z realizacji Programu ochrony środowiska dla gminy Śrem na lata 2023-2026
z perspektywą do roku 2030 w latach 2023-2024

Lp.	Nazwa zadania	Podmiot odpowiedzialny	Stan realizacji	Koszty realizacji [zł]		Źródła finansowania
				2023	2024	
Edukacja ekologiczna						
50.	Edukacja czytelnicza dla grup szkolnych i przedszkolnych	Biblioteka Publiczna im. Heliodora Świąćckiego w Śremie	zrealizowano	wydatki bieżące	wydatki bieżące	środki własne
	Opis podjętych działań: przez cały rok w Bibliotece Głównej przy ul. Grunwaldzkiej 10 w Śremie oraz w filiach biblioteki odbywały się zajęcia czytelnicze, podczas których poruszane były treści związane z ekologią.					
51.	Organizowanie lub współorganizowanie akcji, programów i konkursów oraz innych wydarzeń, związanych z edukacją ekologiczną, w tym np. akcji pn. „Sprzątanie Świata”	Powiat Śremski	zrealizowano	284,88	0,00	środki własne Powiatu Śremskiego
	Opis podjętych działań: – w 2023 r. we współpracy ze szkołami ponadpodstawowymi oraz Społeczną Strażą Rybacką w Śremie przeprowadzono akcję „Sprzątanie Świata”; w ramach akcji Starostwo Powiatowe w Śremie zakupiło worki na odpady oraz rękawiczki ochronne dla uczestników akcji, – Powiat Śremski wraz z kołami łowieckimi Nr 74 „Ostoja” Śrem, Nr 75 „Knieja” Dolsk, Nr 76 „Knieja” Książ współfinansował imprezę plenerową pod nazwą „Piknik myśliwski”, – w latach 2023 i 2024 Starostwo Powiatowe w Śremie zakupiło akcesoria wielokrotnego użytku, w tym torby bawełniane, kubki i inne gadżety (promujące Powiat i rozdawane przy różnych okazjach) z nadrukiem promującym postawy przyjazne środowisku, w tym dotyczące działań na rzecz czystego powietrza.					
52.	Organizowanie lub współorganizowanie szkoleń z zakresu ochrony środowiska.	Powiat Śremski	nie zrealizowano	0,00	0,00	nie dotyczy

Raport z realizacji Programu ochrony środowiska dla gminy Śrem na lata 2023-2026
z perspektywą do roku 2030 w latach 2023-2024

Lp.	Nazwa zadania	Podmiot odpowiedzialny	Stan realizacji	Koszty realizacji [zł]		Źródła finansowania
				2023	2024	
53.	Organizowanie lub współorganizowanie programów edukacyjnych, akcji, konkursów oraz innych wydarzeń związanych z edukacją ekologiczną i realizacja projektów edukacyjnych „Mam wpływ na środowisko, w którym żyję” oraz „Energia przyjazna środowisku”	Powiat Śremski, szkoły ponadpodstawowe	zrealizowano	wydatki bieżące	wydatki bieżące	środki własne Powiatu Śremskiego
	Opis podjętych działań: edukacja ekologiczna prowadzona na bieżąco przez szkoły ponadpodstawowe w ramach zajęć lekcyjnych, akcji, konkursów.					
Zagrożenia poważnymi awariami						
54.	Prowadzenie miejskiego monitoringu wizyjnego oraz współpraca ze służbami ratowniczymi w usuwaniu skutków zdarzeń mogących mieć negatywny wpływ na środowisko	Straż Miejska w Śremie	zrealizowane	wydatki bieżące	wydatki bieżące	środki własne gminy Śrem
	Opis podjętych działań: – zapis z monitoringu miejskiego wykorzystywano cyklicznie w celu ustalenia sprawcy zanieczyszczenia dróg odpadami budowlanymi (betonem), – w 2024 r. wspólnie z Wodami Polskimi kontrolowano stan wody Jeziora Grzymisławskiego oraz gospodarkę odpadami ciekłymi we wsi Pełczyn w związku z podejrzeniem zrzutu ścieków z gospodarstw rolnych do wód jeziora.					

Raport z realizacji Programu ochrony środowiska dla gminy Śrem na lata 2023-2026
z perspektywą do roku 2030 w latach 2023-2024

Lp.	Nazwa zadania	Podmiot odpowiedzialny	Stan realizacji	Koszty realizacji [zł]		Źródła finansowania
				2023	2024	
Działania strategiczno-planistyczne w zakresie ochrony środowiska						
55.	Sporządzenie opracowań: „Raport z wykonania Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Śremskiego za lata 2021 - 2022”; „Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Śremskiego na lata 2025 - 2028 z perspektywą na lata 2029 - 2032” wraz z „Prognozą oddziaływania na środowisko projektu programu ochrony środowiska dla powiatu śremskiego na lata 2029-2032” oraz „Podsumowaniem strategicznej oceny oddziaływania na środowisko wraz z uzasadnieniem do przyjętego programu ochrony środowiska dla powiatu śremskiego na lata 2025-2028 z perspektywą na lata 2029-2032”	Starosta Śremski	zrealizowane	0,0	11 500,00	budżet Powiatu Śremskiego
Raport z wykonania Programu za okres 2021-2022 służył ocenie i monitoringowi realizacji założeń ww. dokumentu; opracowanie kolejnego Programu przyczyni się do ciągłości realizacji zadań w tym zakresie.						

3. Ocena stopnia realizacji programu

3.1 Ochrona klimatu i jakości powietrza

W zakresie ochrony powietrza na terenie gminy zrealizowano wiele zadań inwestycyjnych zmierzających do stopniowej poprawy jakości powietrza oraz ograniczania niskiej emisji m.in. poprzez kompleksową termomodernizację budynków, modernizację źródeł ogrzewania, przebudowę i remonty dróg czy propagowanie transportu rowerowego jako alternatywy dla transportu samochodowego.

W okresie sprawozdawczym:

- 1) przeprowadzono termomodernizację dwóch budynków mieszkalnych wielorodzinnych będących w zasobach Spółdzielni Mieszkaniowej w Śremie;
- 2) dzięki wsparciu finansowemu z budżetu gminy Śrem w formie dotacji celowych, zmodernizowano 66 źródeł ogrzewania, udzielono również trzech dotacji na realizację inwestycji związanej z montażem kolektorów słonecznych oraz czterech dotacji na montaż pompy ciepła będącej jedynym źródłem ciepła służącym ogrzewaniu pomieszczeń i wody użytkowej;
- 3) udzielono 12 dotacji na wymianę źródeł ciepła na paliwo stałe oraz poprawę efektywności energetycznej w lokalach mieszkalnych zlokalizowanych w budynkach wielorodzinnych w ramach programu priorytetowego „Ciepłe Mieszkanie”;
- 4) zmieniono sposób ogrzewania w 10 lokalach mieszkalnych będących w zasobie gminy (zmiana źródła ogrzewania paliwem stałym na ogrzewanie gazowe);
- 5) wymieniono drzwi wejściowe w budynku Starostwa Powiatowego w Śremie.

Zrealizowano również inwestycje związane z rozbudową sieci tras rowerowych.

Ponadto zamontowano energooszczędne oświetlenie dróg gminnych (łącznie 99 lamp) oraz w celu poprawy bezpieczeństwa na przejściach dla pieszych doświetlono cztery z nich. Wymieniono również lampy na energooszczędne w budynkach należących do Powiatu Śremskiego.

W celu ograniczenia emisji ze środków transportu na terenie gminy funkcjonowała, wprowadzona w 2016 r., bezpłatna komunikacja miejska. Ponadto funkcjonował cieszący się dużym zainteresowaniem– system

Roweru Miejskiego. W celu zachęcenia do korzystania z roweru jako środka transportu na bieżąco wykonywano serwis i konserwację samoobsługowych stacji naprawy rowerów, mieszczących się w różnych częściach miasta. Realizowano również działania kontrolne na stacjach diagnostycznych pojazdów w zakresie prawidłowości wykonywania badań technicznych pojazdów.

W zakresie ochrony powietrza zrealizowano kampanię edukacyjną Śrem antySMOGOWO, skierowaną do mieszkańców gminy Śrem, mającą na celu podnoszenie świadomości ekologicznej m.in. na temat szkodliwości wykorzystywania do celów grzewczych odpadów jako paliwa w piecach i kotłowniach domowych. W ramach kampanii funkcjonariusze Straży Miejskiej w Śremie przeprowadzili kontrole nieruchomości pod kątem ewentualnego wykorzystywania odpadów jako opału oraz przestrzegania zapisów tzw. uchwały antysmogowej przyjętej przez Sejmik Województwa Wielkopolskiego.

Poprawie jakości powietrza z pewnością sprzyjają działania organów administracji właściwych do określania warunków korzystania ze środowiska w zakresie emisji zanieczyszczeń do powietrza w udzielanych pozwoleniach. Działania te przyczyniają się do przestrzegania przez podmioty gospodarcze norm środowiskowych, a także umożliwiają organom inspekcji ochrony środowiska kontrolę przestrzegania obowiązków formalno-prawnych i norm w zakresie ochrony powietrza.

3.2 Zagrożenie hałasem

Zadania zrealizowane w ramach ograniczenia uciążliwości hałasu i systemu komunikacyjnego obejmowały głównie działania Starosty Śremskiego dotyczące modernizacji dróg oraz określania warunków korzystania ze środowiska w zakresie emisji hałasu w wydawanych decyzjach o dopuszczalnych poziomach hałasu i rozpatrywania wyników pomiarów dotyczących przestrzegania norm środowiskowych w zakresie hałasu.

3.3 Gospodarowanie wodami

W okresie sprawozdawczym poddano konserwacji ok. 27,5 km rowów melioracyjnych, przeprowadzono roboty konserwacyjne wałów przeciwpowodziowych oraz prowadzono prace utrzymaniowe budowli hydrotechnicznych zlokalizowanych na terenie gminy Śrem.

3.4 Gospodarka wodno-ściekowa

W okresie sprawozdawczym rozpoczęto realizację lub zrealizowano 11 zadań. Część pierwotnie zaplanowanych zadań nie została wykonana, przy czym niektóre zostały przesunięte na kolejne lata.

Przeprowadzono 195 kontroli nieruchomości wyposażonych w przydomowe oczyszczalnie ścieków lub zbiorniki bezodpływowe.

W celu oceny wpływu na środowisko gruntowo-wodne zamkniętego składowiska odpadów w Górze, zgodnie z obowiązującymi przepisami, dwukrotnie w ciągu roku przeprowadzono monitoring jakości wód podziemnych w rejonie ww. składowiska. Wyniki badań wskazują na zróżnicowanie parametrów jakości wody w zależności od pory roku (pogorszenie jakości wód w porze wiosennej, obniżenie wskaźników zanieczyszczeń w porze jesiennej).

Zgodnie z ogólną tendencją woda z piezometrów zlokalizowanych na odpływie ze składowiska wykazuje dobry stan chemiczny w zakresie większości parametrów, z wyjątkiem parametrów: OWO (ogólny węgiel organiczny) i PEW (przewodność elektryczna właściwa):

- dla piezometru P-4 słaby stan chemiczny wody (według kryteriów przyjętych w obowiązujących przepisach dla stanu jednolitych części wód podziemnych) stwierdzono w zakresie obu ww. wskaźników,
- dla piezometru P-1bis słaby stan chemiczny stwierdzono dla parametru OWO.

Ponadto obserwuje się nieznaczne pogorszenie jakości wód w stosunku do poprzedniego okresu sprawozdawczego (2021-2022).

3.5 Zasoby geologiczne, gleby, ochrona powierzchni ziemi

W okresie sprawozdawczym prowadzono monitoring obserwacyjny terenów zagrożonych ruchami masowymi ziemi i osuwisk, zgodnie z wytycznymi zawartymi w dokumentacji pn. „Rejestr terenów zagrożonych ruchami masowymi oraz terenów, na których występują te ruchy dla Powiatu Śremskiego”. Ustalono możliwość powstawania osuwisk na jednym z terenów zagrożonych ruchami masowymi ziemi – terenie nr 30 26 044 000003 Śrem-Wójtostwo (rejon obwodnicy miasta Śrem).

Ponadto organy administracji geologicznej określały warunki prowadzenia prac geologicznych związanych z rozpoznawaniem i ustalaniem zasobów złóż kopalin oraz wydobywaniem kopalin w ramach koncesji (Starosta Śremski – sześć decyzji administracyjnych).

W okresie sprawozdawczym wydano również trzy decyzje ustalające kierunek rekultywacji obszarów przekształconych w wyniku eksploatacji złóż kruszywa naturalnego (złoże Mechlin I, odwiert Kaleje-11) oraz dwie decyzje uznające rekultywację za zakończoną (złoże Mechlin I, odwiert Kaleje-11).

Z punktu widzenia jakości gleb istotne są tereny historycznego zanieczyszczenia powierzchni ziemi. Przez historyczne zanieczyszczenie powierzchni ziemi rozumie się:

- zanieczyszczenie powierzchni ziemi, które zaistniało przed dniem 30 kwietnia 2007 r. lub wynika z działalności zakończonej przed dniem 30 kwietnia 2007 r.,
- szkodę w środowisku w powierzchni ziemi w rozumieniu art. 6 pkt 11 lit. c ustawy z dnia 13 kwietnia 2007 r. o zapobieganiu szkodom w środowisku i ich naprawie, która została spowodowana przez emisję lub zdarzenie, od którego upłynęło więcej niż 30 lat.

Starosta dokonuje identyfikacji potencjalnych historycznych zanieczyszczeń powierzchni ziemi oraz sporządza wykaz takich potencjalnych zanieczyszczeń. W latach 2023-2024 nie zidentyfikowano potencjalnych miejsc na terenie gminy Śrem, gdzie nastąpiło historyczne zanieczyszczenie powierzchni ziemi.

3.6 Pola elektromagnetyczne

Starosta Śremski na bieżąco prowadzi rejestr zgłoszeń instalacji wytwarzających pola elektromagnetyczne. W latach 2023-2024 przyjęto łącznie 26 zgłoszeń i informacji o zmianach danych instalacji.

3.7 Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów

Podjęte w latach 2023-2024 zadania w obszarze gospodarki odpadami obejmowały m.in. działania związane z prowadzeniem systemu gospodarowania odpadami komunalnymi na terenie gminy Śrem. Jednym z głównych zadań gmin i miast w Polsce jest uzyskanie zakładanych w Krajowym Programie Gospodarki Odpadami poziomów odzysku dla poszczególnych rodzajów odpadów.

W omawianym okresie gmina Śrem uzyskała wymagane poziomy recyklingu (tabela 3), co jest efektem prowadzonej na szeroką skalę kampanii informacyjno-edukacyjnej związanej z obowiązującymi zasadami w systemie gospodarki odpadami – w szczególności w zakresie segregacji odpadów oraz sukcesywnie wdrażanym systemem indywidualnej segregacji odpadów.

W omawianym okresie gmina Śrem zlikwidowała 28 miejsc nielegalnego składowania odpadów (tzw. dzikich wysypisk).

We współpracy z Powiatem Śremskim kontynuowano realizację zadania pn. „Likwidacja wyrobów budowlanych zawierających azbest na terenie powiatu śremskiego”. W badanym okresie zlikwidowano blisko 210 ton wyrobów zawierających azbest.

3.8 Zasoby przyrodnicze

Na podstawie umowy zawartej z podmiotem zewnętrznym gmina Śrem zapewniła pielęgnację i bieżące utrzymanie istniejących terenów zieleni urządzonej. W jej ramach nasadzono drzewa i krzewy. Nasadzeń drzew i krzewów dokonał również Powiatowy Zarząd Dróg w Śremie w pasach drogowych dróg powiatowych (339 drzew i 259 krzewów) oraz Powiat Śremski na terenach stanowiących jego własność. Powyższe działania przyczyniają się nie tylko do poprawy jakości powietrza i mikroklimatu (powodują usuwanie zanieczyszczeń pyłowych z powietrza), ale również pełnią funkcje estetyczne.

W ramach ochrony i popularyzacji lokalnych form ochrony przyrody w okresie sprawozdawczym ustanowiono cztery nowe pomniki przyrody w Gaju. W związku ze złym stanem drzew zniesiono ochronę z trzech pomników przyrody rosnących na promenadzie nad Wartą oraz z 24 drzew wchodzących w skład pomnikowych alei drzew („Aleja platanowa w Psarskiem”, „Aleja kasztanowcowa w Błociszewie”). Ponadto w ramach czynnej ochrony pomników przyrody przeprowadzono prace pielęgnacyjne i zabezpieczające drzew w Śremie („Dęby przy Zaułku” i „Marian”).

Ponadto zapewniono nadzór nad lasami niestanowiącymi własności Skarbu Państwa na mocy porozumień pomiędzy Starostą Śremskim a nadleśniczymi nadleśnictw: Babki, Konstantynowo i Piaski. W ramach udzielanych zezwoleń na usuwanie drzew lub krzewów (38 decyzji) w okresie sprawozdawczym Starosta Śremski nałożył obowiązek nasadzenia 182 drzew (nasadzenia zastępcze).

W okresie sprawozdawczym Nadleśnictwo Konstantynowo odnowiło las (wprowadzenie nowego pokolenia lasu na pozycjach zrębowych).

3.9 Zagrożenie poważnymi awariami

W grupie zrealizowanych zadań związanych z przeciwdziałaniem poważnym awariom znalazła się inwestycja polegająca na doposażeniu jednostek ochotniczej straży pożarnej w sprzęt ratowniczo-gaśniczy.

Miejski monitoring wizyjny pozwolił na ustalenie sprawcy zanieczyszczenia dróg odpadami budowlanymi (betonem).

Ponadto w 2024 r. Straż Miejska w Śremie wspólnie z Wodami Polskimi kontrolowała stan wody Jeziora Grzymisławskiego oraz gospodarkę odpadami ciekłymi w Pełczynie, w związku z podejrzeniem zrzutu ścieków z gospodarstw rolnych do wód jeziora.

Zmodernizowano także system ostrzegania i alarmowania ludności poprzez wymianę instalacji antenowej syreny alarmowej (ul. Kopernika 13D w Śremie) oraz syreny alarmowej (ul. Plac 20 Października 41 w Śremie).

3.10 Edukacja ekologiczna

Jednym z założeń programu jest dążenie do podniesienia świadomości mieszkańców na temat korzyści płynących z wdrożenia działań proekologicznych. W ramach edukacji ekologicznej gmina Śrem prowadzi szereg cyklicznych akcji i konkursów z udziałem placówek oświatowych. Zakres tematyczny projektów edukacyjnych jest zróżnicowany. W latach 2023-2024 zrealizowano szereg tego typu działań, w szczególności związanych z gospodarowaniem odpadami komunalnymi (m.in. rozpowszechniono materiał promujący nową lokalizację Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych (PSZOK) przy ulicy Szerokiej w Śremie, wydano materiał informacyjny dotyczący zmiany stawki za gospodarowanie odpadami komunalnymi na terenie gminy (ulotki, informacja w prasie, na stronie internetowej Urzędu Miejskiego w Śremie oraz w serwisie Facebook) oraz przekazano mieszkańcom bidony i śniadaniówki z napisem #sremsegreguje przy okazji organizowanych konkursów, odwiedzin uczniów w Urzędzie Miejskim w Śremie czy spotkań w Klubie Senior+).

W 2023 r. przeprowadzano ostatnią XXIII edycję Gminnego Konkursu Ekologicznego „PUSZKObranie” oraz zrealizowano akcję Sprzątanie Świata (edycja wiosenna i jesienna). Corocznie koordynowano konkurs organizowany przez Zakład Gospodarki Odpadami w Jarocinie – Wielkopolskie Centrum Recyklingu pn. „Region Czysty na 6”.

W ramach edukacji ekologicznej związanej z oszczędzaniem energii, ochroną klimatu i jakości powietrza na stronie internetowej Urzędu Miejskiego w Śremie publikowane są informacje związane z aktualnymi programami dotacyjnymi na modernizację źródła ogrzewania, tj. dotacji udzielanych z budżetu gminy Śrem lub dotacji udzielanych w ramach rządowych programów priorytetowych: „Czyste Powietrze” i „Ciepłe Mieszkanie”, realizowanych przez Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska w Poznaniu.

Zorganizowano konkurs ekologiczny dla dzieci ze szkół podstawowych „Przekonaj innych do oszczędzania wody i energii elektrycznej” oraz konkurs z wiedzy o Programie Priorytetowym „Czyste Powietrze”.

Dodatkowo, w ramach współpracy z Wojewódzkim Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Poznaniu zorganizowano spotkanie konsultacyjne z doradcą energetycznym dla mieszkańców w Bibliotece Publicznej w Śremie oraz spotkanie informacyjne w Muzeum Śremskim w Śremie.

Charakter edukacyjny mają również kontrole nieruchomości prowadzone przez strażników miejskich pod kątem ewentualnego wykorzystywania odpadów jako opału oraz przestrzegania zapisów tzw. uchwały antysmogowej.

Gmina Śrem corocznie zachęca mieszkańców do włączenia się do akcji organizowanej przez organizację WWF: „60+ Godzina dla Ziemi”, dając przykład aktywnego uczestnictwa poprzez wyłączenie w dniu akcji na godzinę oświetlenia wieży wodociągowej. Kampania ma zwrócić uwagę na konieczność podjęcia działań przeciwdziałających zmianom klimatu i pogłębiającej się degradacji środowiska naturalnego.

Kolejnym wydarzeniem promowanym przez gminę Śrem jest Europejski Tydzień Mobilności (zwany wcześniej Europejskim Tygodniem Zrównoważonego Transportu). Jest to europejska kampania, której celem jest promocja ekologicznych form transportu, takich jak komunikacja zbiorowa, transport rowerowy, ruch piesz czy transport multimodalny,

pozwalający na łączenie różnych środków transportu. W ramach kampanii gmina zachęca mieszkańców do korzystania z bezpłatnej komunikacji miejskiej.

W związku z organizacją wielu konkursów o charakterze ekologicznym przez inne podmioty i instytucje, na stronie internetowej Urzędu Miejskiego w Śremie, przekazywane są informacje dla mieszkańców w tym zakresie („Lokalne Ekopraktyki”, „Zielona Ławeczka”, „Nasz pomysł na ochronę środowiska, „Odnawialne źródła energii”).

Należy pamiętać, że spora część realizowanych zadań wynika wprost z obowiązujących przepisów, w związku z czym mają one charakter stały.

Podjęte w okresie sprawozdawczym działania finansowane były głównie z budżetu jednostek odpowiedzialnych za ich realizację lub przy udziale środków zewnętrznych (np. Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Poznaniu).

3.11 Działania strategiczno-planistyczne w zakresie ochrony środowiska

Program nie zakładał realizacji żadnych zadań w tym obszarze interwencji.

Zadania polegające na opracowaniu:

- raportu z realizacji w latach 2021-2022 programu ochrony środowiska szczebla powiatowego,
- „Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Śremskiego na lata 2025 - 2028 z perspektywą na lata 2029 - 2032” wraz z prognozą oddziaływania na środowisko i dokumentem podsumowującym strategiczną ocenę oddziaływania na środowisko,

są zadaniami pozaplanowymi.

Opracowanie raportu służy ocenie i monitoringowi realizacji założeń programu. Opracowanie kolejnego programu ochrony środowiska dla Powiatu Śremskiego przyczyni się do zachowania ciągłości realizacji zadań.

4. Wskaźniki (mierniki) realizacji programu

Poza analizą stanu zaawansowania poszczególnych zadań wskazanych w programie, podstawą monitoringu jego realizacji jest sprawozdawczość oparta na wskaźnikach i miernikach odzwierciedlających stan środowiska naturalnego i presję na środowisko oraz stan infrastruktury technicznej. Są to wskaźniki i mierniki związane z poszczególnymi celami.

Podstawowe ogólne wskaźniki stanu środowiska i zmiany presji na środowisko określające efektywność działań proekologicznych to:

- zmniejszenie ładunku zanieczyszczeń odprowadzanych do wód lądowych, poprawa jakości wód płynących, stojących i wód podziemnych, a szczególnie głównych zbiorników wód podziemnych, poprawa jakości wody do picia oraz spełnienie przez wszystkie te rodzaje wód wymagań jakościowych obowiązujących w Unii Europejskiej,
- poprawa jakości powietrza poprzez zmniejszenie emisji zanieczyszczeń powietrza (zwłaszcza zanieczyszczeń szczególnie szkodliwych dla zdrowia i zanieczyszczeń wywierających najbardziej niekorzystny wpływ na ekosystemy tj. metale ciężkie, trwałe zanieczyszczenia organiczne, substancje zakwaszające, pyły i lotne związki organiczne),
- zmniejszenie uciążliwości hałasu, przede wszystkim hałasu komunikacyjnego,
- zmniejszenie ilości wytwarzanych i składowanych odpadów, rozszerzenie zakresu ich gospodarczego wykorzystania oraz ograniczenie zagrożeń dla środowiska ze strony odpadów niebezpiecznych,
- ograniczenie degradacji gleb, zwiększenie skali przywracania obszarów bezpośrednio lub pośrednio zdegradowanych przez działalność gospodarczą do stanu równowagi ekologicznej, ograniczenie pogarszania się jakości środowiska w jednostkach osadniczych i powstrzymanie procesów degradacji zabytków kultury,
- wzrost poziomu różnorodności biologicznej ekosystemów leśnych i poprawa stanu zdrowotności lasów,
- zmniejszenie negatywnej ingerencji w krajobrazie oraz kształtowanie estetycznego krajobrazu zharmonizowanego z otaczającą przyrodą.

W warstwie społeczno-administracyjnej następujące wskaźniki aktywności państwa i społeczeństwa opisują jakość zarządzania środowiskiem:

- kompletność regulacji prawnych i tempo ich harmonizacji z prawem wspólnotowym i prawem międzynarodowym,
- spójność i efekty działań w zakresie monitoringu i kontroli,
- zakres i efekty działań edukacyjnych oraz stopień udziału społeczeństwa w procesach decyzyjnych,
- opracowanie i realizowanie przez grupy i organizacje pozarządowe projektów na rzecz ochrony środowiska.

W tabeli 3 zamieszczono wykaz wskaźników i mierników realizacji zadań zawartych w programie. Analizę trendów zmian zobrazowano za pomocą strzałek obrazujących trend rosnący (↑), trend malejący (↓) albo stan bez istotnych zmian (→).

Raport z realizacji Programu ochrony środowiska dla gminy Śrem na lata 2023-2026
z perspektywą do roku 2030 w latach 2023-2024

Tabela 3. Wskaźniki i mierniki stanu środowiska i presji na środowisko dla gminy Śrem w latach 2023-2024

Miernik/wskaźnik	Źródło danych	Wartość dla roku bazowego	Wartość dla poprzedniego okresu sprawozdawczego		Wartość dla roku sprawozdawczego		Trend zmian
			2021	2022	2023	2024	
Ochrona klimatu i jakości powietrza							
zanieczyszczenia, dla których stwierdzono klasę C wg kryterium ochrony zdrowia w strefie, w której położona jest gmina	WIOŚ Poznań	PM2,5/PM10/ B(a)P (2017)	PM10/ B(a)P	B(a)P	B(a)P	B(a)P	↑
zanieczyszczenia, dla których stwierdzono klasę C wg kryterium ochrony roślin w strefie, w której położona jest gmina	WIOŚ Poznań	brak (2017)	brak	brak	brak	brak	→
Ludność korzystająca z sieci gazowej [os.]: - ogółem	GUS	33 155 (2017)	32 357	32 304	32 237	32 202	↓
- w mieście		28 845	26 235	25 963	25 707	25 473	
- na wsi		4 310	6 122	6 341	6 530	6 729	
Zagrożenie hałasem							
Długość dróg rowerowych [km], w tym:	GUS	22,8 (2017)	21,2	21,2	22,3	22,3	↑
długość dróg rowerowych będących w zarządzie gminy		7,5	15,6	15,6	15,9	15,9	
długość dróg rowerowych będących w zarządzie powiatu		13,3	2,8	2,8	3,6	3,6	
długość dróg rowerowych będących w zarządzie woj. wielkopolskiego		2,0	2,7	2,8	2,8	2,8	

Raport z realizacji Programu ochrony środowiska dla gminy Śrem na lata 2023-2026
z perspektywą do roku 2030 w latach 2023-2024

Miernik/wskaźnik	Źródło danych	Wartość dla roku bazowego	Wartość dla poprzedniego okresu sprawozdawczego		Wartość dla roku sprawozdawczego		Trend zmian
			2021	2022	2023	2024	
Pola elektromagnetyczne							
przypadki przekroczeń wartości dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych	WIOŚ, Poznań	0 (2017)	0	0	0	0	↑
Gospodarowanie wodami							
zużycie wody na potrzeby gospodarki narodowej i ludności w ciągu roku [dam³]	GUS	3 144,5 (2017)	3004,9	2917,7	2 873,9	2920,5	→
zużycie wody na 1 mieszkańca [m³]	GUS	75,1 (2017)	70,7	68,7	67,7	68,8	→
ścieki przemysłowe i komunalne wymagające oczyszczenia odprowadzane do wód lub do ziem [dam³]: - ogółem	GUS	1 559,0 (2017)	1 643,0	1 672,0	1 647,0	1 542,0	↓
- nieoczyszczone		0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
Gospodarka wodno-ściekowa							
długość sieci wodociągowej [km]	GUS	267,6 (2018)	279,80	280,80	282,1	287,0	↑
długość sieci kanalizacyjnej [km]	GUS	235,8 (2018)	243,4	243,8	244,9	245,6	↑
odsetek ludności korzystającej z wodociągu [%]	Śremskie Wodociągi Sp. z o. o.	99,9 (2018)	99,9	99,9	99,9	99,9	→
odsetek ludności korzystającej z kanalizacji [%]	Śremskie Wodociągi Sp. z o. o.	98,2 (2018)	98,3	98,3	98,3	98,3	→

Raport z realizacji Programu ochrony środowiska dla gminy Śrem na lata 2023-2026
z perspektywą do roku 2030 w latach 2023-2024

Miernik/wskaźnik	Źródło danych	Wartość dla roku bazowego	Wartość dla poprzedniego okresu sprawozdawczego		Wartość dla roku sprawozdawczego		Trend zmian
			2021	2022	2023	2024	
Gleby							
dopuszczalne zawartości substancji powodujących ryzyko w glebie lub w ziemi	WIOŚ, Poznań	nie badano (2017)	nie badano	nie badano	nie badano	nie badano	-
Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów							
poziom recyklingu i przygotowania do ponownego użycia odpadów komunalnych [%]	Urząd Miejski w Śremie	37,38	42,73	44,73	43,63 (poziom wymagany – 35%)	45,19 (poziom wymagany – 45%)	↑
zlikwidowane „dzikie wysypiska odpadów” [szt.]	Urząd Miejski w Śremie	16	2	10	25	2	↑
odsetek zadeklarowanych mieszkańców gminy zbierających odpady selektywne [%]	Urząd Miejski w Śremie	91,64	100,00 (obowiązek segregacji odpadów)	100,00 (obowiązek segregacji odpadów)	100,00 (obowiązek segregacji odpadów)	100,00 (obowiązek segregacji odpadów)	→
Zasoby przyrodnicze							
lesistość [%]	Urząd Miejski w Śremie	15,8	15,9	15,9	16,15	16,13	↑
powierzchnia terenów chronionych [ha]	Urząd Miejski w Śremie	5 464,67	5 464,67	5 464,67	5 464,67	5 464,67	→
liczba pomników przyrody [szt.]	Urząd Miejski w Śremie	51	74	74	74	75	↑
Zagrożenie poważnymi awariami							
liczba poważnych awarii	WIOŚ, Poznań	0 (2017)	0	0	0	0	→

Objaśnienia: GUS - Główny Urząd Statystyczny; WIOŚ Poznań - Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Poznaniu. źródło: opracowanie własne

W obszarze interwencji związanym z ochroną klimatu i jakości powietrza porównano m.in. poziom zanieczyszczenia powietrza wg oceny rocznej dla ochrony zdrowia i roślin. Trend zmian, w porównaniu z rokiem bazowym, którego opis przedstawiono w programie, określa się jako pozytywny z uwagi na poprawiający się stan jakości powietrza w strefie w zakresie stężenia pyłów. W latach 2023-2024 strefę wielkopolską zaliczono do strefy C wg kryterium ochrony zdrowia wyłącznie ze względu na przekroczenia poziomu docelowego benzo(a)pirenu. Zatem trend ten można określić jako pozytywny. Ponadto w okresie sprawozdawczym nie odnotowano przekroczeń poziomu docelowego wg kryterium ochrony roślin dla żadnej substancji.

Należy zwrócić uwagę na wskaźnik dotyczący ludności korzystającej z sieci gazowej. Szczegółowa analiza danych publikowanych przez Główny Urząd Statystyczny pokazuje, że o ile w mieście wskaźnik ten maleje, tak na wsi z roku na rok rośnie. Powyższe związane jest z postępującą migracją ludności z miasta na tereny wiejskie. Ogółem na terenie gminy wskaźnik ten wykazuje trend spadkowy. Jakkolwiek ocena tego trendu jest trudna bez szczegółowej analizy różnych aspektów (m.in. środowiskowych, ekonomicznych, infrastrukturalnych), jednak w kontekście polityki Unii Europejskiej skierowanej na stopniową eliminację kotłów na paliwa kopalne (w tym gaz) z budynków mieszkalnych i przechodzenie na odnawialne źródła energii, należy uznać ten trend za pozytywny.

Zagrożenie hałasem jest niezmiernie trudno przeanalizować z uwagi na różnorodne jego źródła, zróżnicowanie natężenia i obszaru oddziaływania. Miernikiem przyjętym w programie jest długość ścieżek rowerowych, z uwagi na wpływ komunikacji rowerowej przy zmniejszeniu natężenia ruchu komunikacyjnego. Zgodnie z **danymi Głównego Urzędu Statystycznego długość dróg dla rowerów na terenie gminy zwiększa się**. Należy jednak nadmienić, że na łączną długość dróg dla rowerów składają się odcinki będące w zarządzie gminy, powiatu i województwa. Łączna długość dróg rowerowych będących w zarządzie samorządów wszystkich szczebli (22,3 km) wzrosła w porównaniu do poprzedniego okresu sprawozdawczego (21,2 km), co należy ocenić pozytywnie.

Zgodnie z oceną poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku w roku 2023 w województwie wielkopolskim, wykonaną na podstawie pomiarów przeprowadzonych przez Centralne Laboratorium Badawcze GIOŚ w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska, ustalono brak przypadków przekroczenia dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych

w dwóch punktach pomiarowych zlokalizowanych w Śremie przy ul. Makuszyńskiego oraz ul. Dezyderego Chłapowskiego 12.

Efekty realizowanych działań w zakresie gospodarowania wodami przeanalizowano w zakresie wielkości zużycia wody na potrzeby gospodarki narodowej i ludności oraz zużycia wody na jednego mieszkańca. W analizowanym okresie nie zanotowano widocznych zmian tych wskaźników w stosunku do poprzedniego okresu sprawozdawczego.

Pozytywnie ocenia się corocznie zmniejszająca się ilość ścieków komunalnych i przemysłowych, wymagających oczyszczenia, odprowadzanych do wód lub do ziemi – w związku ze spadkiem ładunku zanieczyszczeń odprowadzanych do środowiska.

W obszarze interwencji związanym z gospodarką wodno-ściekową zwiększa się długość sieci wodociągowej i kanalizacyjnej, przy niezmiennym udziale mieszkańców korzystających z sieci kanalizacyjnej (98,3%) oraz z sieci wodociągowej bliskim 100%. Rozbudowa obu sieci jest wynikiem zrealizowanych zadań inwestycyjnych.

Program zakłada ocenę jakości gleb w oparciu o wskaźnik przekroczenia standardów jakości ziemi i gleby. W okresie sprawozdawczym nie prowadzono badań z tego zakresu w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska, zatem ocena ta jest niemożliwa.

W obszarze interwencji, jakim jest gospodarka odpadami, odnotowano pozytywny trend dotyczący osiągniętego poziomu recyklingu i przygotowania do ponownego użycia odpadów komunalnych, co świadczy o zaangażowaniu mieszkańców w segregację odpadów i skuteczności kampanii informacyjno-promocyjnych prowadzonych przez Urząd Miejski w Śremie.

W okresie sprawozdawczym wskaźnik dotyczący udziału zadeklarowanych mieszkańców gminy zbierających odpady selektywnie wynosił 100%. W związku z obowiązkiem segregacji odpadów na terenie gminy Śrem wskaźnik ten nie odzwierciedla zmian zachodzących w gospodarowaniu odpadami i zaleca się rezygnację z niego w kolejnym programie.

Liczba odnotowanych przypadków nielegalnego składowania odpadów jest zróżnicowana w poszczególnych latach. W 2023 r. wyniosła 25 przypadków, a w 2024 r. zaledwie dwa. Powyższe wskazuje na brak jednoznacznego trendu.

W zakresie ochrony zasobów przyrodniczych gminy zaobserwowano brak zmiany wielkości powierzchni terenów chronionych oraz wzrost powierzchni gruntów leśnych, co stanowi trend pozytywny z uwagi na planowany wzrost lesistości Polski do 33% w 2050 r., ujętym w Krajowym programie zwiększenia lesistości (1995). W okresie sprawozdawczym zwiększyła się również liczba pomników przyrody.

W rozpatrywanych latach nie miały miejsca poważne awarie w rozumieniu ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska.

5. Podsumowanie

Po przeanalizowaniu danych pozyskanych od jednostek oraz danych statystycznych i monitoringowych stwierdzono, że gmina Śrem wraz z innymi podmiotami, prowadzi szereg działań inwestycyjnych, koordynacyjnych oraz informacyjno-edukacyjnych skutkujących realnymi efektami ekologicznymi i sukcesywną poprawą stanu lokalnego środowiska przyrodniczego.

Stopień realizacji zadań wskazanych w programie przedstawiono w tabeli 4.

Tabela 4. Stopień realizacji zadań w latach 2023-2024

Lp.	Obszar interwencji	Liczba zaplanowanych zadań	Liczba zrealizowanych zadań		Stopień realizacji [%]
			zaplanowanych	dodatkowych	
1.	Ochrona klimatu i jakości powietrza	17	17	4	111,8
2.	Zagrożenie hałasem	2	2	8	500,0
3.	Gospodarowanie wodami	7	4	0	57,0
4.	Gospodarka wodno-ściekowa	15	11	0	73,0
5.	Zasoby geologiczne	2	2	0	100,0
6.	Gleby, ochrona powierzchni ziemi	3	3	0	100,0
7.	Pola elektromagnetyczne	1	1	0	100,0
8.	Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów	7	7	1	114,3
9.	Zasoby przyrodnicze	10	7	2	90,0
10.	Zagrożenie poważnymi awariami	3	3	0	100,0
11.	Edukacja ekologiczna	9	8	0	88,9
12.	Działania strategiczno-planistyczne w zakresie ochrony środowiska	0	0	1	nd
Razem		76	64	16	105,3

Spośród 76 zadań wskazanych w programie zrealizowano lub podjęto realizację 64 z nich (84%), przy czym część zadań niezrealizowanych, zwłaszcza z zakresu gospodarki wodno-ściekowej, przesunięta została na kolejne lata, a część z nich nie wymagała podjęcia ze względu na brak takiej konieczności. Ponadto zrealizowano 16 zadań dodatkowych (o cztery więcej, niż niezrealizowanych zadań planowanych), zatem w ostatecznym bilansie odsetek zadań zrealizowanych w stosunku do zaplanowanych osiągnięto na poziomie 103,9%.

Zaleca się, aby cele i zadania przyjęte w następnej aktualizacji programu były mierzalne, realne do osiągnięcia i łatwe do oceny. Z kolei przyjęte w programie wskaźniki i mierniki powinny odzwierciedlać zmiany zachodzące w środowisku w sposób miarodajny oraz być powszechnie dostępne w powszechnie dostępnych publikacjach. Zaleca się przeprowadzenie ponownej weryfikacji listy wskaźników i mierników realizacji poszczególnych celów i zadań.

Wśród zadań programu, które wymagają szczególnego zaangażowania lub kontynuacji w kolejnych latach należy wymienić:

- termomodernizację budynków mieszkalnych i budynków użyteczności publicznej oraz sukcesywną wymianę kotłów węglowych na urządzenia wykorzystujące niskoemisyjne nośniki energii (gaz, olej, energię elektryczną), a także wsparcie działań mających na celu pozyskanie energii ze źródeł odnawialnych typu: pompy ciepła, kolektory słoneczne itp.,
- poprawę stanu jakości wód powierzchniowych i podziemnych poprzez stały rozwój sieci wodociągowej i kanalizacyjnej oraz prowadzenie jakościowej i ilościowej inwentaryzacji zbiorników bezodpływowych (szamb) oraz przydomowych oczyszczalni ścieków, szczególnie na obszarach, na których rozwój sieci kanalizacyjnej jest niemożliwy,
- kontynuacja edukacji ekologicznej, uwzględniającej sektory problemowe (tj. problem niskiej emisji, segregacja odpadów czy oszczędzanie wody i energii) opartej m.in. na systemie stosownych szkoleń, konkursów, warsztatów i imprez proekologicznych w gminie,
- zwiększanie powierzchni terenów zieleni publicznej na terenie gminy oraz zwiększanie lesistości, np. poprzez wykorzystanie nieużytków na terenach gminnych, a także ich właściwe utrzymanie oraz inwentaryzacja terenów zieleni miejskiej i lasów,
- zmniejszenie uciążliwości hałasu, przede wszystkim komunikacyjnego,

- zmniejszenie ilości powstających odpadów oraz zwiększenie ilości selektywnie zbieranych odpadów komunalnych poprzez stałą edukację ekologiczną mieszkańców gminy,
- zwiększenie ilości usuwanych wyrobów zawierających azbestu.